

Veznik

L J U D I I Z R O J C A

ROJČANI DOBILI ZAJEDNIČKI **DNEVNI BORAVAK** STR.3

**Nezavisna
kultura u
izumiranju** STR. 9
razgovor s Davorom Miškovićem

**Europski socijalni
fond u službi
organizacija
civilnog društva
Hrvatske** STR. 3

**SVE ŠTO JE VAŽNO ZNATI O
PUHAČKOM
ORKESTRU GRADA
PULE** STR. 12

**MULTIKULTI
OSLIKAVANJE
ROJCA 2012.**
STR. 16

MONTEPARADISO
razgovor:
Edgar Buršić
STR. 20

RIJEČ UREDNIKA

Od posljednjeg broja, istina, prošlo je podosta vremena, održana su brojna događanja (koncerti, festivali, pjesničke i književne večeri, kazališne i lutkarske predstave, plesni nastupi, radionice, seminari, modne revije, volonterske akcije, građanske inicijative...) u organizaciji udruga koje žive i djeluju u našem i vašem Rojcu, ali dogodila se i jedna vrlo pozitivna promjena koja će zasigurno obilježiti "nastavak života" ove nam drage zgrade, njezinih stanara i posjetitelja u budućnosti - OSNOVAN JE SAVEZ UDRUGA ROJCA!!!

Iako taj proces traje još od 2004. godine i u međuvremenu se gotovo u potpunosti promijenila i osvježila ekipa koja je "gurala" proces osnivanja, svi smo podjednako doprinijeli ovom jedinstvenom slučaju. Da, upravo je naš Savez jedinstven, i to iz idućeg razloga - čine ga članice, odnosno udruge različitih interesa i polja djelovanja te je kao takav jedini registriran u Republici Hrvatskoj. Iako to bogatstvo ponekad može biti i prepreka, primjerice, kada je trebalo definirati zajedničke ciljeve i vizije za razvoj zgrade, uvjeren sam da je pred nama jedno novo razdoblje u kojemu će još više doći do izražaja kreativnost i potencijali udruga, ali i otvorenost, tolerancija i poštivanje različitosti, što će se jednim dijelom kanalizirati kroz zajedničke aktivnosti Saveza. I zato sve udruge iz Rojca ovim

putem pozivamo da se učlane u Savez udruga Rojca koji ima jasno definirane ciljeve i djelatnosti, ali i širom otvorena vrata za svih 114 udruga trenutno smještenih u Društvenom centru Rojca. Od nedavno imamo i zajedničko mjesto za druženje i razvoj novih inicijativa, otvoren je Dnevni boravak Rojca. Formalizacija Saveza ali i prostor za djelovanje, bit će dodatni poticaj za razvoj utjecajnosti i vidljivosti samog civilnog sektora u Rojcu temeljenog na suradnji i otvorenosti.

U ovom broju donosimo razgovore s mladim, kreativnim ljudima, kao i predstavnicima organizacija koje potiču stvaralaštvo u našoj lokalnoj zajednici. Ove je godine obilježeno i 20 godina Monteparadiso festivala, stoga donosimo i jedan neobvezatan razgovor na tu temu. U dijelu novina posvećenom Savezu udruga Rojca i događanjima u zgradi predstavljamo reportaže s manifestacija Akcija za Rojca, Krojberg, Stvoreno u Rojcu, kao i nedavno održanog otvaranja Dnevnog boravka Rojca. Nezaobilazna je tema i održivost nezavisnog kulturnog sektora. Tu su i informacije o Europskom socijalnom fondu, na kojeg će udruge moći aplicirati svoje projekte nakon pristupanja naše zemlje EU. Za sam kraj donosimo vam informacije o mogućnostima financiranja, stručnog usavršavanja i slično.

Poštovane čitateljice i čitatelji,

pred vama je još jedan broj "Veznika", novina koje nastaju iz pera i uredničkog angažmana članova udruga smještenih u Društvenom centru Rojca te njihovih prijatelja kojima ovim putem zahvaljujemo na suradnji.

SAVEZ UDRUGA ROJCA U GRAZU NA KONFERENCIJI "ART NEEDS SPACE"

Sudionički model upravljanja Rojcem oduševio predstavnike europskih udruga

Da je Društveni centar Rojca, dom 110 udruga s velikim stupnjem samoorganiziranosti korisnika, jedinstvena pojava i u Europi pokazalo se još jednom - ovoga puta na konferenciji "Art needs space" koju je od 29. do 30. lipnja 2012. godine u Grazu organizirala tamošnja udruga Schaumbad.

Više na <http://schaumbad.mur.at>

Kako je sve počelo, vanjske okolnosti i dugogodišnji angažman samih udruga na kreiranju društvenog centra, poteškoće i prednosti koje su s vremenom nastajale i nestajale, predstavili su predstavnici Saveza udruga Rojca: Marko Grbac Knapić iz udruge Armazonex i Dušica Radojčić iz udruge Zelena Istra. Sudionici konferencije najviše su interesa pokazali za oblicima samoorganiziranja udruga - osnivanje Saveza udruga Rojca i inicijativu za kreiranje sudioničkog modela upravljanja Centrom, u suradnji s Gradom Pulom. Prema riječima sudionika na konferenciji, mnogim je kulturnim centrima Europe koji su bili smješteni, upravo kao i Rojca, u bivšim vojnim ili industrijskim zgradama, odnosno kompleksima, upravo presudila nezainteresiranost korisnika za kreiranjem čvršćih oblika međusobnog povezivanja i snažnije fronte djelovanja, odnosno za sudjelovanjem u kreiranju politika koje utječu na civilno društvo i sudbinu javnih prostora. Rojca je Grazu stekao nove prijatelje i otvorio neka nova vrata prema budućoj uspješnoj suradnji.

Napisala: Dušica Radojčić

Mnogobrojni sudionici pozorno prate izlaganje

Dušica prezentira Savez kao oblik samoorganiziranosti

IM PRESS UM

GODINA:II
BROJ: 3
LISTOPAD 2012.

IZDAVAČ:
Udruga Metamedij, Gajeva 3, 52100 Pula
e-mail: contact@metamedia.hr
www.metamedia.hr

NOVINARSKI TIM:
Nevena Trgovčić, Dušica Radojčić,
Marino Jurcan, Rudija Pavličević,
Arlina Hapadžić, Dunja Mickov, D.K.

UREDNIČKI TIM:
Rudija Pavličević, Marino Jurcan

UREDNIK: Marino Jurcan

FOTOGRAFIJA:
Studio Kapula,
arhiva udruga iz Rojca,
arhiva udruge Metamedij
Vjeran Juhas

DIZAJN I PRIJELOM: Vjeran Juhas

NAKLADA: 2000

Tiskanje ove publikacije omogućeno je sredstvima Ministarstva kulture Republike Hrvatske kroz projekt "Made in Rojca" (klasa: 612-01/11-04/0270 urbroj: 532-05-01/4-12-02) i Ministarstva socijalne politike i mladih kroz projekt kluba mladih Metamedija (klasa: 230-02/12-04/14 ur.br: 519-04-1-2/3-12-10)

Mišljenja izražena u ovoj publikaciji su mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajalište izdavača i donatora. Zahvaljujemo svim volonterima, suradnicima, prijateljima i podupirateljima

ROJCA
SAVEZ
UDRUGA

Republika Hrvatska

Ministarstvo obitelji, branitelja
i međugeneracijske solidarnosti

OSTVARENA PRIORITETNA AKTIVNOST SAVEZA UDRUGA ROJCA

Rojčani dobili zajednički
Dnevni boravak

Nakon otprilike godinu dana ostvarena je jedna od prioriteta Saveza udruga Rojca (SUR) - otvoren je zajednički Dnevni boravak za sve udruge, mjesto za druženje, razmjenu ideja i predstavljanje programa. Iako smo u posljednje vrijeme upravo u tom prostoru (prizemlje Društvenog centra Rojč, hodnikom desno, posljednja vrata s lijeve strane) mogli sudjelovati u 20-ak različitih događanja, (izložbe, buvljak, aktivnosti projekta Stvoreno u Rojcu), vjerujemo da će od sada u ovom novom i obnovljenom prostoru iz dana u dan biti još više korisnih, zabavnih i ležernih druženja. Prostor je opremljen svom potrebnom infrastrukturom za održavanje programa. Udrugama su na raspolaganju projektor, platno, razglas i sl., kao i bijeli zidovi iliti savršena podloga za prezentaciju likovnih, fotografskih i inih uradaka. Naravno, jedan od uvjeta je vratiti prostor u prvobitno stanje, nakon završetka događanja. Prostor ima i novi pod, nove prozore, jedna nova vrata, bijeli veliki stol, nekolicinu novih stolica i jedan ormar... Uglavnom, sve izgleda novo, lijepo i bijelo, što će svakako jednog dana u skoroj budućnosti biti nadopunjeno, jer SUR ima i dodatne planove za uređenje. Primjerice, u zajedničkom prostoru otvoriti čitaonicu i knjižnicu, kao i u jednom dijelu osmisliti prostor za ugodna druženja uz kavu ili čaj. Vjerujemo da će zidovi uskoro biti popunjeni i galerijskim programom udruga iz Društvenog centra Rojč. Vrata Dnevnog boravka širom su otvorena za sve ideje i programe Rojčana.

Otvaranje Dnevnog boravka

Za one koji ne znaju, bez obzira na najave u medijima ili plakate na ulasku u Rojč, Dnevni boravak otvoren je u subotu 22. rujna 2012. godine u 20 sati. Tijek otvaranja išao je otprilike ovako ili slično tome, uglavnom, svi koji su bili najavljeni, rekli su ono što su imali za reći. Prvo je prisutne pozdravio Erik Lukšić, pročelnik Odjela za društvene djelatnosti Grada Pule. Potom je predsjednica SUR-a Kristina Nefat prezentirala aktivnosti Saveza udruga Rojca (vidi u nastavku teksta). O procesu stvaranja Dnevnog boravka zajedničkim su snagama progovorili Ina Kihli, voditeljica projekta Nezavisni kulturni prostori u lokalnom razvoju i Moris Žiković, viši referent za razvoj civilnog društva i gradske manifestacije. Otvorenje su zaključili predstavnici pulske udruge ZUM, predstavivši projekt Youth Adrinet, kao i prijedlog institucionalnog okvira razvoja gradske politike za mlade.

Nitko od prisutnih nije spomenuo konkretne kriterije korištenja zajedničkog prostora, mislimo na one koji odgovaraju na opća pitanja, što, kada i zašto i kako, budući da nisu ni utvrđeni, odnosno upravo je to predstojeći posao SUR-a i predstavnika Grada Pule o čemu ćemo vas pravovremeno izvjestiti na Rojcnetu i u Vezniku. Govorilo se o potrebama koje su prethodile uređenju prostora s naglaskom na potrebe udruga u Društvenom centru Rojč, ali i o potrebama vanjskih korisnika (ostale gradske udruge, roditelji, djeca, inozemni i domaći gosti i sl.). Spomenut je, naravno, i iznos koji je bio potreban za uređenje i infrastrukturu (60.000,00 kn). Dio je dobiven iz projekta Youth Adrinet (za kupnju infrastrukture potrebne za održavanje programa), dok je dio podmiren od ostatka novca (1,2 milijuna kuna) koji je grad svake godine dužan uložiti u Društveni centar Rojč, bilo za održavanje zgrade, bilo za tekuće investicije. Koliko doznajemo, radi se o otprilike 40 tisuća kuna koje su ostale od protekle godine i koje je SUR odlučio uložiti u Dnevni boravak, odnosno u krov, ukoliko ne bude realiziran zajednički prostor.

Dnevni boravak predstavlja jedinstven prostor u gradu Puli u kojemu predstavnici civilnog društva mogu svoje ideje, zamisli, projekte, aktivnosti i rezultate, nastale u njihovim individualnim ili matičnim prostorima, predstaviti svojim sadašnjim i budućim korisnicima i partnerima. Dnevni boravak Društvenog centra Rojč mjesto je razmjene ideja, uspostavljanja novih suradnji i partnerstva. Mjesto povjerenja i kreativnosti. Zajednički prostor jednako dostupan, važan i iskoristiv za sve.

SAVEZ UDRUGA
ROJCA
jedinstven model
mreža udruga u
republici Hrvatskoj

Prema definiciji postoje mnogi oblici/vrste saveza (ekonomski, socijalni, kulturni, strateški...) koji podrazumijevaju udruživanje građana, udruga, institucija, političkih stranaka i inih s ciljem ostvarivanja dugoročnih ciljeva i planova novonastale organizacije.

Zašto je onda Savez udruga Rojca jedinstven model mreža udruga u Republici Hrvatskoj? SUR je jedinstven upravo po tome što ima za cilj **ujediniti** više od 110 udruga koje rade i žive u Društvenom centru Rojč i koje se bave **različitim djelatnostima**. Da naglasak je na različitim djelatnostima, i upravo smo po tome jedinstveni i zato možemo i služimo kao primjer drugim sličnim centrima u Hrvatskoj.

Ideja o osnivanju saveza postojala je davno prije 2011. godine. Možda nije bilo opravdanog motiva ili razrađene ideje, možda nije bilo kapaciteta ili se jednostavno trebalo dogoditi kada se dogodilo. I dogodilo se ciklusom radionica u sklopu projekta Edukacija i razvoj modela sudioničkog javno-civilnog upravljanja Društvenim centrom Rojč. Rezultat radionica bio je donošenje **modela mreže udruga različitih djelatnosti SUR i to kao prvi takav savez u Hrvatskoj koji će bit primjer drugim organizacijama u državi**.

Dana, 20. lipnja 2011. godine, na inicijativu nekolicine udruga iz Društvenog centra Rojč, poslan je poziv svim udrugama na Osnivačku skupštinu Saveza udruga Rojca. I SUR je osnovan i to kao mreža udruga u Društvenom centru Rojč koja ih okuplja, predstavlja, zastupa njihove interese, potiče suradnju i angažirano djeluje u zajednici, jer pravo na korištenje javnih resursa podrazumijeva i odgovornost prema načinu korištenja prostora, korisnicima i široj društvenoj zajednici.

SUR je 27. prosinca 2011. godine upisan u Registar udruga Republike Hrvatske, što mu daje legitimitet i pravo djelovanja, a čini ga 17 udruga iz Društvenog centra Rojč.

Ciljevi SUR-a su : osnaživanje suradnje i iniciranje zajedničkih programa udruga sa sjedištem u Društvenom centru Rojč uz zagovaranje i promicanje principa uvažavanja različitosti, solidarnosti i suradnje; uspostavljanje učinkovite i kontinuirane komunikacije, informiranja i edukacije udruga te međusektorske suradnje i unapređenje upravljanja i uvjeta rada u Društvenom centru Rojcu utemeljenom na sudioničkom modelu upravljanja u suradnji s Gradom Pulom.

Plan rada SUR-a za 2012./2013. uvelike ovisi o projektnim sredstvima i volonterskom angažmanu udruga članica. Ali, cilj je postavljen – u zajedničke aktivnosti i projekte uključiti što više udruga i pojedinaca. Tijekom 2012. godine do sada su uspješno realizirane planirane aktivnosti:

- **ODRŽAVANJE INTERNETSKE STRANICE** rojcneta.pula.org - izrađena, pokrenuta i redovno uređivana tekstovima o udrugama Društvenog centra Rojč. Svim udrugama je omogućeno da i samostalno pišu tekstove na stranici.
- **IZDAVANJE NOVINA O DRUŠTVENOM CENTRU ROJČ "VEZNIK"** - do sada tiskana 3 broja s naglaskom na rad i rezultate udruga iz Društvenog centra Rojč te važnim obavijestima i informacijama o civilnom društvu u Istri, Hrvatskoj i Europi.
- **ORGANIZIRANJE "AKCIJE ROJČ"** – treća po redu održana u svibnju 2012.
- **OSMIŠLJAVANJE PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI** – osmišljeno, napisano i poslano 5 projekata na natječaj u Gradu Puli, Istarskoj županiji i Republici Hrvatskoj za 2013. godinu
- **UGOŠĆAVANJE UMJETNIKA I UDRUGA IZ ZEMLJE I INOZEMSTVA** – ovogodišnji Kroyberg nastao je iz suradnje s udrugama Murwillmeer iz Graza i Otopotom i Zagreba; SUR je ugostio i predstavnike TEH-a u Rojcu
- **KOMUNIKACIJA SA SLIČNIM CENTRIMA U EUROPI** – članovi SUR-a boravili u Grazu na radionicama u organizaciji udruge Shaumbad – predstavljanje Rojca i razmjena iskustava
- **PARTNERSTVA I UČLANJENJE U MEĐUNARODNE MREŽE** – članovi SUR-a u Göteborgu na konferenciji TEH-a ili Saveza nezavisnih kulturnih centara Europe s ciljem prezentacije Rojca i ućlanjenja SUR-a u tu organizaciju
- **UREĐENJE ZAJEDNIČKOG PROSTORA - 22. rujna 2012. (subota u 20 sati) OTVOREN DNEVNI BORAVAK, obnovljen, jedinstven i zajednički prostor , što je bio jedan od prioriteta SUR-a.**

Osim navedenih SUR planira tijekom 2012./2013. godine prema donesenom planu raditi na organiziranju konferencija i okruglih stolova, promidžbi Društvenog centra Rojč, razvoju modela samofinanciranja, ad hoc kampanjama i akcijama.

NEZAVISNI KULTURNI
PROSTORI U LOKALNOM RAZVOJU
- ZAJEDNIČKI PROJEKT SAVEZA
UDRUGA ROJCA, PRAVA NA GRAD
I SEASPLASHA – PREDSTAVLJA:

Stvoreno u Rojcu

ili program oživljavanja Dnevnog boravka

Projektom Nezavisni kulturni prostori u lokalnom razvoju i programom Stvoreno u Rojcu započelo je oživljavanje zajedničkog prostora u Društvenom centru Rojc – Dnevnog boravka.

Projekt je vrlo značajan za razvoj Društvenog centra Rojc, budući da se temelji na idućim ciljevima: jačanje vidljivosti i unaprjeđenje položaja nezavisnih prostora u lokalnoj javnosti, unaprjeđenje znanja predstavnika organizacija i drugih dionika o inovacijama u upravljanju nezavisnim prostorima, uspostava zajedničke zagovaračke pozicije i javnih okvira za djelovanje nezavisnih kulturnih centara te unaprjeđenje međusobne suradnje dionika s naglaskom na održivost u uvjetima krize. Projekt su podržale Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva i Grad Pula. Program Stvoreno u Rojcu osmislila je, organizirala i provela u suradnji s SUR-om i zagrebačkom udrugom Pravo na grad Ina Kihli iz Seasplasha, udruge za promicanje glazbene kulture, umjetnosti i slobode izražavanja, a program je održan od ožujka do svibnja 2012. godine te će biti nastavljen i nakon kratke ljetne stanke.

Ovom prilikom nećemo detaljno opisivati svaki događaj zasebno, već ćemo do sada održane programe oživljavanja Dnevnog boravka prikazati nizom fotografija.

Stvoreno u Rojcu - "od igle do lokomotive"

"Od igle do lokomotive" ili predstavljanje kreativnog izričaja udruga iz Rojca održano je u ožujku 2012. godine. U programu su sudjelovale udruge Amazonex, Art studio, Krater, Klub maketara Istre, Merlin, More i Zaigrana koza.

Stvoreno u Rojcu - "ozračje multikulturalnosti"

Travanj 2012. godine bio je rezerviran za predstavljene su kulturne baštine nacionalnih manjina Društvenog centra Rojc. I to redom: Nacionalna zajednica bošnjaka Istre i KUD Bosna, SKD Nikola Tesla, potom Makedonci i Mađari i na kraju udruge Roma Istre. Posljednji dan programa ozračje multikulturalnosti obilježio je zajednički program, odnosno spoj i predstavljanje kultura svih nacionalnih manjina. Najveće bogatstvo ovog događaja bila je upravo prijateljska atmosfera i druženje, odnosno fuzija plesova i pjesme te tradicionalnih nošnji i jela svih nacionalnih manjina.

Stvoreno u Rojcu - "samostalna izložba skulptura Marine Orlić"

Svibanjski program predstavio je samostalnu izložbu skulptura Marine Orlić koju su svi zainteresirani mogli vidjeti u Dnevnom boravku od 11. do 18. svibnja 2012. godine.

napisala: Rudija Pavličević

Prikazane su zanimljive rukotvorine

Mladi su ipak zainteresirani za vlastitu povijest i tradiciju

Nitko nije ostao gladan

Malo se i zaplesalo

Zasvirala se i harmonika

Moglo se vidjeti i vrijednih umjetnina

Zidovi Rojca svjedoci vremena

Vaša adresa je: V. P. 1159/928 VE – 5, 52002 Pula», još je postojan zidni natpis upućen tisućama mladića koji su se preciznim prepisivanjem istog mogli nadati ljubavnim pismima i/ili bogatim paketima od kuće. Danas će na istom mjestu poštar ležerno dočekati pin-up djevojka

Betty Boop preuzevši ulogu postojanog portira od ročnika Jugoslavenske ratne mornarice, i da, pošiljka bi sad ipak trebala biti adresirana na Centar gradskih udruga Rojca ili Društveni centar Rojca, Gajeva 3, Pula. No, poznati »boop-oop-a-doop« slatke Betty nije osamljen u pokušaju da kričavim vizualnim podražajem stvara nečujnu buku koja nagovještava onu stvarnu, tu je i rasplesani furgon praćen glazbenim vibracijama u kojima uživa mnoštvo ovozemaljskim i vanzemaljskim inspiriranih likova koji su zauzeli mjesto sebi sličnima na baš istom djelu izbljedjelog pročelja golemog crveno-žutog zdanja u središtu Pule. Napokon, sada vlastiti trag za buduće naraštaje više ne mora biti ostavljen za osamljene straže ili kojeg drugog samotnog čina, njega je sad moguće ostaviti potpuno javno, a šarolik publiku mogu činiti i organizatori, i donatori, i promotori, konačno i konzumenti umjetnosti grafita i umjetnosti oplemenjivanja sivih zidova nekadašnje kasarne. Količinom, raznolikošću i napose porukom, likovni sadržaj nadmašio je nastavni sadržaj namijenjen mladim mornarima, vandalski sadržaj istih mladih mornara i idućih im stanovnika Rojca te prosto funkcionalni sadržaj koji svojeg korisnika uvijek točno uputi npr. u jasno označenu »Pišaonu«.

Sve do 2004. godine, kada je održana prva umjetnička radionica Krojberg koja je kao projektna suradnja zagrebačke udruge Otomopotom i domaćina udruge Distorzija na velika vrata u Rojcu unijela svijest o potrebi promjene vizualnog identiteta kasarne u onaj primjereniji mjestu kulturnog stvaralaštva, tek se u skromnim povojima uređivao Rojca izvan granice nužnosti. Doduše, prvi su službeni korisnici današnjeg Rojca, članovi SAKUDA, Puhači orkestar Grada Pule, D.R. Inat i kasnije Zaro, kao i udruge Monte Paradiso, Zelena Istra i Suncokret kako-tako i na kakav-takav način još od 1997. godine bili vidljivi i u barem malecnom dijelu hodnika oko ili na putu do svojih prostora, no daljnji su stanovnici nekako bili skriveniji te su se s vremenom tiho utopili u gotova rješenja osmoljetnog Krojbergovog osmišljavanja zajedničkog prostora Rojca. Tako likovnjaci, isprva mahom strip-crtači, a kasnije i predstavnici HD-LU-a Istre, studenti s hrvatskih likovnih akademija i drugi, za korisnike Rojca sustavno ispunjavaju zjapeće sivilo ulica i trgova njihova grada u gradu, osiguravajući time posjetiteljima Rojca jedinstven likovni doživljaj. Ipak, unatoč raznolikosti izraza trajno izloženih likovnih uradaka, ovakva vanjšina skriva istinsku raznolikost i raznovrsnost potreba i navika stanovnika Rojca zbog kojih u iznimnim slučajevima umjetničku slobodu, prvenstveno zbog uznemiravanja i u korist nenasilju, katkad valja podvrgnuti i opravdanoj cenzuri. Nadalje, projekt Krojberg koji, kako najavljuju njegovi organizatori, još nije iscrpio svoju inspiraciju, zasigurno je ohrabrio novodoseljene udruge da same označe zajedničke zidove, čime se u sjevernom krilu bivše kasarne na jedinstven način izmjenjuju radovi likovnih amatera i profesionalaca s

puno starijim podobnim i svojedobno edukativnim slikarijama.

I dok Krojbergovci hitaju kroz sav prostor zgrade od gotovo 6000 četvornih metara, rijetko kad se osvrćući na za reparacijom potrebite radove, gajitelji hip-hoperskog nasljeđa grafičerske umjetnosti i tzv. Stencil arta nemilice iznova mijenjaju lice Rojca. Pulski tattoo umjetnik Aleksandar Mrkonja-Fetti iz radionice u radionici udruge Metamedij, nove polaznike podučava stencil tehnicu izrade grafita te tako stvara niz sve pojavljivih grafičera spremnih na komentiranje, ali i stvaranje ulične stvarnosti. Istu su tehniku odabrali i članovi udruge Monte Paradiso, odajući tako u unutarnjem dvorištu Rojca velebnu počast neprežaljenom preminulom prijatelju, dobrom duhu Rojca. Nadalje, polako se u šablonama okušavaju čak i navijači NK Istre, Demoni. Tako će se Demoni potpisati nasred zida s ostacima zastavnih znakova u Ratnoj mornarici SFRJ-a, nekoliko katova niže demonski su potpisi ostavljeni uz pomoć izrađene šablone, a u gradu se već predstavljaju zahtjevnijim uradcima, što je, valja priznati, izričaj milijama udaljen od njihovih nekadašnjih obavijesnih natpisa na stoljetnom kamenom arsenalskom zidu. Svojevrsnom se chiaroscuro tehnikom također služi i istinski pulski grafičar-dušebrižnik koji putem političkih naglasaka redovito za službenim medijima puni praznine, a svoj je pečat ostavio i u dvorištu Rojca, gdje uz prostore studenata, čiji su problemi, nažalost, još uvijek aktualni i sada stoji lik bivšeg ministra obrazovanja, praćen još uvijek aktualnim natpisom »Slobodna edukacija. Slobodno tržište. Maknimo partiju sa sveučilišta! Blokada i solidarnost odmah!«.

Recentniji grafit u stilu navedenog grafičera nedavno je uzburkao javnost porukom »Istina će imati zadnju riječ!«, aludirajući pritom na netransparentnost projekta Brijuni Rivijera. Pula tako i ovom prilikom svjedoči moći grafita da u željeni problem uključuje sve one koji su ga kadri ugledati. To iskustvo ovaj grad pamti još od prije ere auto-laka, čije je pojavljivanje navijestilo prelazak iz trenda i vicoidnih natpisa u potrebu i brže sustavno grafitiranje, a svakako prije radionica grafita u Rojcu, grafite su Puljani svakodnevno iščitavali i za prošlostoljetne talijanske vladavine, a posebice između 1945. i 1947. godine kada je pomno vođena evidencija svake planski ispisane prujugoslavenske parole. S raznobojnim grafitima se šira pulska javnost susretala i tijekom Art&Music festivala tijekom devedesetih, kada nas je sa zidnim slikarstvom upoznavao rad udruge Gradska radionica. Sve u svemu, ovaj je grad već dugo svjestan zida kao poligona za razvoj i iskaz slobodnog mišljenja i kreativnosti, pa je i red da i zidovi njegova unutrašnjeg grada služe istome. Svake se jeseni s novom nastavnom godinom, odlazak u Rojca upisuje u izvannastavni raspored svojih novih korisnika koji se lako prateći neprekinuti povijesni niz mogu poistovjetiti s bilo kojim izložkom u ovom nedovršenom postavu u kojem se, za razliku od tradicionalnih postava, gdje se slika postavlja u visini očiju, ovdje izložak ostavlja u doseg pogleda. Uz neke već spomenute, još poneke i sama prepisujem: »Rad oslobođaju«, »Ne radim gluposti, dakle ne postojim«, »Smrt fašizmu. Smrt sexizmu. Smrt homofobiji. No borders nation« ...

Napisala: Nevena Trgovčić

Slatka Betty

Piši, piši mi...

Upozorenje na zidu

Uspomena na Šelu

Duhoviti crteži nastali a Krojbergu

AKCIJA ROJC

od protesta do tradicije

Savez udruga Rojc organizirao je 20. svibnja 2012. godine treću po redu Akciju Rojc, manifestaciju u kojoj tradicionalno u kreiranju programa zajednički sudjeluju udruge iz Društvenog centra Rojc. I kako svaka dobra fešta ne može bez dobrog ritma, i ovogodišnjoj veseloj atmosferi doprinijela je "živa" glazba. Da ispred Rojca zaszvira jazz, pobrinuli su se saksofonisti Oleg Kyrejev i njegov Time Machine, uz pomoć jazz kvarteta Puhačog orkestra grada Pule. Potom je nastupio i Skandal bend, dok su za nešto laganiju, akustičnu atmosferu bili zaslužni Gabi i Marijan iz pulske grupe Nola.

Najveću pozornost posjetitelja privukla je breakdance skupina Ab Original prezentacijom svojih plesnih vještina. Osim glazbeno-scenskih nastupa, bili su tu brojne instalacije, primjerice, šatori izviđač Uljanik i Istra ili haljina od gaze nastala u udruzi TOFA. Bio je tu i sportski vrtić Pčlica s rekvizitima i spravama za vježbanje, likovna radionica za djecu udruge More, kao i Pulske mažoretkinje, udruga Capoeira, Čarobnjakov šešir, Inat, Suncokret, Tango Argentino,... Ali i "buvljak", gdje su ljudi mogli prodati sve što im više nije potrebno i kupiti ono što im je potrebno po vrlo povoljnim cijenama.

U Dnevnom boravku, kao gost Akcije Rojc, predstavila se udruga ZUM projekcijom svog najnovijeg filma "Zavolontiraj". Šarolikoj atmosferi doprinijela je i Prometna policija koja je u suradnji udruhom Metamedij organizirala dječju biciklijadu. Prometni policajci prisutnim građanima prezentirali su tester na opojne droge i radar koji slika prebrze vozač, dok su najmlađe educirali o pravilima u prometu.

Ali da ne duljimo, slika uvijek govori više od riječ...

OJJC 2012

ionalne manifestacije

RAZGOVOR: **KATARINA PAVIĆ, KORDINATORICA CLUBTURE MREŽA ILI PLATFORME ZA ZAJEDNIŠTVO**

Glavni izazov održivost organizacija nezavisne kulture

Potrebno je uložiti velike napore u razvijanje dijaloga s lokalnom zajednicom s ciljem shvaćanja važnosti nezavisne kulture na "lokalu", odnosno važnosti ulaganja u infrastrukturne projekte.

Tijekom lipnja 2012. godine u Zadru je održan 5. Clulture Forum, odnosno godišnje okupljanje organizacija nezavisne kulture. Donosimo razgovor s Katarinom Pavić, koordinatoricom Clulture mreže, koja nam je kroz nekoliko upućenih joj pitanja objasnila što je to Clulture Mreža i Forum, što misli o nezavisnoj kulturnoj sceni u Hrvatskoj prije 10-ak godina, danas i nakon ulaska Hrvatske u EU te o "novom" Ministarstvu kulture i novoj kulturnoj strategiji.

Za početak, pojasni nam što je to Clulture Forum?

- Clulture Forum je zapravo fizički susret svih mogućih "važnih" aktera, kao što su - udruge, nezavisne organizacije, pa i pojedinačni umjetnici i producenti, odnosno svi oni koji se bave nezavisnom kulturnom produkcijom. I ove smo godine imali bogat program. Tijekom dana razgovarali smo o tome na koji način unaprijediti naše međusobno djelovanje, što uopće za nas znači nezavisna kultura u kontekstima u kojima djelujemo, dok smo tijekom popodneva i večeri bili orijentirani prema publici. Bile su organizirane dvije javne tribine. Prva, o ulozi nezavisne kulture u gradu Zadru, a druga, o zastupljenosti kulture u medijima. Večernji program bio je vrlo šarolik, od različitih predstava, do koncerata i performancea. U svakom slučaju, bilo je jako zanimljivo. Žao nam je zbog svih koji nam se nisu mogli pridružiti, ali, primjerice, iduće godine Forum može biti baš u gradu onih koji nisu bili u Zadru. Nažalost, ne i u Puli, gdje smo bili 2011. godine, i to u Društvenom centru Rojca.

Clulture Forum je zapravo fizički susret svih mogućih "važnih" aktera, kao što su - udruge, nezavisne organizacije, pa i pojedinačni umjetnici i producenti, odnosno svi oni koji se bave nezavisnom kulturnom produkcijom.

Budući da mreža postoji već 11 godina, možeš li ukratko rezimirati neka njezina postignuća i mijene?

- O samoj mreži Clulture mogu reći da je jedina Mreža u kulturi uopće i to na europskoj razini koja nije reprezentativan tip, znaš ono učlaniš se i plaćaš godišnju članarinu, nego je to zapravo izravna suradnička platforma preko koje organizacije mogu provoditi zajedničke programe, odnosno direktno zajednički organizirati kulturna i umjetnička događanja. Prema tim kriterijima smo presedana koji uspješno djeluje već 10 godina. Pojam "uspješnost" je, naravno, uvijek upitan, ali samo postojanje Mreže i njezin konstantan rast govori u prilog tvrdnji o uspješnosti. Moram naglasiti, da smo prvi put Forum održali

Katarina Pavić dugogodišnja je akterica na nezavisnoj kulturnoj sceni

u Dalmaciji. Naime, nezavisna kulturna scena južnih krajeva Hrvatske užasno je zapostavljena. Na lošim je granama što se tiče financiranja uopće. Tako da je veliki uspjehom što smo na tom području uspjeli organizirati Forum. To bi, recimo, gledajući iz perspektive od prije 5,6 ili 7 godina bilo prilično nestvarno. Dakle, idemo dalje. I dalje se oslanjamo na entuzijazam, ali moramo reći, da je naša situacija danas ipak daleko stabilnija, budući da smo prepoznati kao nekakav akter u kulturi. Trenutno smo zadovoljni, iako, naravno, postoji još hrpa stvari koje treba popraviti te se oko njih intenzivno potruditi.

Koliko se u posljednjih 10-11 godina mijenjala i promijenila nezavisna kulturna scena u Hrvatskoj?

- Ona neprestano buja, i sadržajno i formalno. Pojavljuje se sve više različitih tipova organizacija - udruge, zadruga, neformalnih umjetničkih kolektiva i organizacija koje se bave sve različitim i hibridnijim tipovima djelatnosti. Scena se, dakle, razvija. Iskreno, mi si volimo dati neki tip kredita za to, jer smo im pružali potporu, educirali ih o načinima upravljanja organizacijama i provođenja projekata. Puno je ljudi prošlo kroz naše različite programe. Mislim da nezavisna kultura sama po sebi jedan tip "perpetuum mobilea". Možda čak i zbog relativno nepovoljnih uvjeta u kojima djeluje. Mogu reći da je kultura u Hrvatskoj u strukturalnoj krizi, čemu dodatno pridonosi i ova velika globalna kriza. Međutim, upravo iz tog negativnog aspekta, obnavlja se entuzijazam. Ljudi koji su aktivni na sceni neprestano dobivaju nove poticaje u pravcu proaktivnog i pozitivnog djelovanja u svojoj lokalnoj zajednici, ali i na nacionalnom planu.

Koje izazove danas vi kao mreža, odnosno vaši članovi, morate savladati?

- Glavni je izazov uopće održivost organizacija nezavisne kulture. Dakle, problemi infrastrukture i uopće prostora za rad. Pod tim podrazumijevam uredski rad, produkciju i na kraju prezentaciju. Potrebno je uložiti velike napore u razvijanje dijaloga s lokalnom zajednicom s ciljem shvaćanja važnosti nezavisne kulture na "lokalu", odnosno važnosti ulaganja u infrastrukturne projekte. Dakle, nedostatak prostora i novca s jedne, odnosno političke volje za ulaganjem sredstva u kontinuirani razvoj i održavanje stabilnosti organizacija s druge strane, zapravo su i na

dalje najveći izazovi organizacijama nezavisne kulture. Možemo reći da se neka pitanja rješavanju polako, ali da novi izazovi i dalje dolaze. Dakle, velika je kriza te je sredstava za kulturu sve manje. Kad imamo ovakav tip strukturne krize koja traje 10 godina i više te je naslijeđena još i iz bivšeg sistema, pojavljuju se i dodatni lomovi. Primjerice, nema novca za zapošljavanje, odnosno atraktivne programe koji bi privukli novu publiku. S druge, pak, strane postoji kohezija. To je ono što je na ovom Forumu bilo izuzetno vidljivo. Ljudi se solidariziraju. Spremni su podržati jedni druge, čak se i vratiti na početak od prije 10-ak godina te djelovati na isti način, odnosno pružati podršku jedni drugima i zajednički funkcionirati.

Nova ministrica kulture najavljuje promjene i relativno pozitivne ideje za civilni sektor, odnosno za nezavisnu kulturu. Kakva su vaša očekivanja?

- Mi se trenutno nadamo pozitivnim odrednicama te nove strategije. Tijekom posljednjih nekoliko godina djelovanja na nezavisnoj sceni postavljena je baza strukturnih mehanizama potrebnih za dobar razvoj. Pod time ponajprije mislim na osnivanje zaklade Kultura nova, kao i na nove modele upravljanja javnim prostorima. Primjerice, u Zagrebu to možemo vidjeti na primjeru Pogona, ali i u Puli u nekim segmentima na primjeru Društvenog centra Rojca. Međutim, ono što je potrebno i što bi svakako trebalo realizirati novo Ministarstvo kulture je ubrzanje stvari. Nemamo toliko vremena za čekanje. Želimo vidjeti koji će biti idući strukturni pomaci. Na koji način će se dugoročno ulagati sredstva, budući da jedan od najvećih uočenih problema u odnosu na svu nezavisnu kulturnu produkciju glasi: "Kako je moguće da sustav prvo uopće prepozna nešto što je inovativno i novo, nešto što do sada nije postojalo, a s druge strane, kako se to novo i inovativno može etablirati kroz konstantan rad od nekih 5 ili 10 godina?" Uzmimo na primjer neki veći festival kao što je Media Mediteranea. Ako vi radite 10 godina i svih tih godina ste u Ministarstvu kulture na nekom budžetu od 20 do 30 tisuća kuna. Kada se vi etablirate u aktera, odnosno u tip festivala koji naraste na 200 ili 300 tisuća kuna? Dakle, što vam je potrebno? Koji su strukturni mehanizmi potrebni da se takva stvar dogodi i kako realizirati tu protočnost sustava koji bi istovremeno prepoznao novi tip djelovanja, novi tip festivala, a da to onda bude i dovoljno propusno i propulzivno da bi s vremenom moglo rasti? To su pitanja koja mi danas postavljamo pred Ministarstvo kulture i još uvijek na njih nemamo odgovore. Stoga se i neprestano pitamo: "Što se čeka?"

Hoće li ulazak u Europsku uniju donijeti nekakve promjene za Clulture mrežu?

- Naša Mreža, recimo to figurativno, je u Europskoj uniji od 2007. godine, odnosno otkako smo se učlanili u krovnu europsku zagarovaručku organizaciju Culture Action Europe, bivši EFAH - European Forum for Arts and Heritage. Aktivno pratimo razvoj kulturnih politika u Europi, što će, naravno, pridonijeti promjenama u Mreži u kontekstu ulaska u EU, ali svakako neće nestati naše posebnosti, kao nezavisne kulturne scene u Hrvatskoj i onog što se transferiralo u regiju. Mislim da upravo to možemo samo unaprijediti. Nevjerojatno dobre stvari možemo dati širem europskom kontekstu, budući da oni ne poznaju dobro modele našeg rada i svaki put se iznenade kada vide koliko nas ima i koliko kvalitetno radimo. Međutim, mislim da će nam biti potrebni, posebice s dolaskom strukturnih fondova, puno jači kapaciteti, jer naše organizacije koje danas rade na redu veličine od 5 do 10 tisuća eura, što je najnormalnije, ne mogu podnijeti baratanje novcem od 50 do 100 ili 200 tisuća eura, i to mislim na novac koji nije predfinanciran. Stoga mislim da, na nacionalnoj i lokalnim razinama, trebamo doći do puno sustavnijih mehanizama kulturne politike, kao što su institucionalne podrške i rješavanje infrastrukturnih problema baznog funkcioniranja. Tako bi organizacije mogle

izaći iz ovog stanja u kojem jedva održavaju glavu iznad površine. Tek bi na taj način mogle rasti i doći do gabarita normalnih europskih produkcija koje koštaju 100 tisuća eura, a koje lokalna "prati" s dodatnih 20 posto, što bi pridonijelo porastu zapošljavanja i produkcije koje bi onda imale veći, pa čak i međunarodni karakter. Jednostavno, stvar bi rasla i napredovala. Ono što bi moglo biti negativno u cijeloj priči je što se sve može urušiti, zbog nedostatka naše bazične strukture, odnosno kada se ista nadogradi tim velikim europskim okvirom. Osim, ako se pod hitno ne krene raditi u pravcu mjera koje će biti nešto kao beton za organizacije. Ili možda strunjača, fleksibilnije od samog betona, ali nešto što će ljudima dati bazičnu podršku za uspješno funkcioniranje.

M.J. i D.K.

VAŠA VEZA ZA VEZNIK

Drage građanke i građani Rojca, ova-ko bi zasigurno započeo neki politički govor, neke političke stranke koja je, nekom pukom srećom uspjela dobiti priliku da održi govor pred okupljenim "mnoštvom" - članovima udruge. Vjerojatnost nikakva, ali mi je nekako odgovaralo za početak ovog teksta koji nema veze s politikom, ali ima jednu dobru vijest, koja bi mogla započeti tom iskušanom parolom za pridobivanje pažnje, ali ipak započine ovako:

Od sutra kad ulazite na glavna vrata Rojca, prije nego li zakoračite na prvu stepenicu, pogledajte udesno. Ugledat ćete oglasnu ploču Saveza udruga Rojca i jedan žuti poštanski sandučić. Dobro pročitajte sve što piše na oglasnoj ploči, važno je, a žuti sandučić u svoju memoriju uvrstite kao Vašu vezu za Veznik.

Upravo ćete u taj sandučić ubacivati sve vaše prijedloge, komentare, najave događanja, pohvale i kritike. Mašti na volju, zatrpajte ga, nek' puca po metalnim žutim šavovima. Ako taj tjeđan nemate neku ideju, možete ubaciti i po koju kunicu, znate onako kao u fontanu / sandučić sreće - za uspješne projekte, nove ideje, za uspjeh u dobivanju sponzorstava i donacija, za što više članova i uspješno naplaćenih članarina... A gdje ćete čitati o svojoj sreći i uspjesima, nego u Vezniku koji treba štampati svaka tri mjeseca, pa je svaka pomoć - dobro došla.

Sve što ubacite bit će kreirano u zanimljive tekstove i objavljeno u Vezniku i na Rojcnetu, <http://rojcneta.pula.org/>. Eto vam prilike da na još jednostavniji način sudjelujete u kreiranju suživota u Rojcu, ali i za kvalitetnu reklamu udruga kojima želite sve najbolje.

Kako priliči, kulturnim građankama i građanima jednog kulturnog centra, zahvaljujemo Hrvatskoj pošti d.d. na donaciji sandučića.

Napomena, ne ubacujete smeće, jer pored sandučića imate koš za smeće koji tome služi.

RAZGOVOR S DAVOROM MIŠKOVIĆEM, voditeljem projekta Arts Management u sklopu kojega je u srpnju 2012. godine u Motovunu održan seminar kojemu su prisustvovali i predstavnici udruga iz Rojca - Monte Paradiso i Metamed-ij. Razgovarali smo o zaključcima seminara, ali i o recentnoj situaciji u kulturi i nezavisnoj kulturnoj sceni u Hrvatskoj

Nezavisna kulturna scena najniži sloj u nestajanju

Na nezavisnoj sceni je situacija nešto drukčija, jer se smanjenje financiranja iz javnih sredstava odnosi, prije svega, na smanjenje sredstava za programe, a ova scena živi isključivo od programa. Zbog toga je ovdje puno teža situacija i u programskom i egzistencijalnom smislu. Kao što je poznato, kriza najteže pogađa najsiriomašnije, a u kulturi je nezavisna scena najniži sloj koji očito nestaje

Koliko je kulturna scena okrnuta trenutnom ekonomskom krizom i u kojem smislu? U čemu se to, prema vašem mišljenju, ponajviše očituje?

- Kulturni sektor je ne okrnut, nego je snažno pogođen ekonomskom krizom. Prije svega to je vidljivo u navikama ljudi koji su zbog ekonomske krize u određenoj vrsti apatije i nezainteresirani su za sve ono što izlazi iz borbe za голу egzistenciju. U takvim društvenim uvjetima teško se baviti umjetnošću. Naime, u siromaštvu je umjetnost rijetka pojava. S druge strane, ekonomska kriza je u većini europskih država shvaćena i kao prilika za reduciranje tekovina države blagostanja, odnosno javnog sektora u koji spada i kultura. Paradoksalno je da se ova redukcija odvija u uvjetima u kojima država ne slabi, nego jača u ekonomskom smislu, odnosno preuzima sve više ekonomskih funkcija. Dakle, imamo situaciju u kojoj država ostaje monopolni kapitalist i istovremeno se odriče svojih drugih funkcija, posebice onih koji se tiču brige o potrebama građana. Ovo je neka vrsta barbarskog etatizma, jakog u ekonomiji i slabog u kulturi.

Ima li hrvatska kulturna scena neke specifičnosti? U kojoj mjeri je slična situacija i u drugim tranzicijskim zemljama i koliko se promjene odnose na nezavisnu, a koliko na institucionalnu kulturu?

- Hrvatska kulturna scena u organizacijskom smislu nije nešto posebno u odnosu na zemlje u okruženju. Možemo govoriti o tome da Slovenija i Hrvatska imaju snažniju nezavisnu kulturu od ostalih zemalja na Balkanu ili, pak, da je broj kulturnih institucija po glavi stanovnika u Hrvatskoj zaista velik, što je određeno civilizacijskog dostignuće koje dijelimo s nekim drugim srednjoeuropskim zemljama poput Austrije. Činjenica je da se odnos prema javnom sektoru u cjelini mijenja, a posebice prema kulturi. Naime, ono što je nekada smatrano javnim područjem djelovanja prelazi u privatnu sferu. No, još uvijek je dotok javnih sredstava u kulturu na nižim razinama nego što je bio prije ekonomske krize. Naime, u Hrvatskoj za vrijeme krize nije zatvorena ni jedna kulturna ustanova i u tom smislu treba pozdraviti napore javnih vlasti da očuvaju kulturni sustav unatoč promjeni ideološkog diskursa. Na nezavisnoj sceni je situacija nešto drukčija, jer se smanjenje financiranja iz javnih sredstava odnosi, prije svega, na smanjenje sredstava za programe, a ova scena živi isključivo od programa. Zbog toga je ovdje puno teža situacija i u programskom i egzistencijalnom smislu. Kao što je poznato, kriza najteže pogađa najsiriomašnije, a u kulturi je nezavisna scena najniži sloj koji očito nestaje.

Kako se nositi s promjenama u kulturi? Što to znači za vrlo male organizacije kakvih u Hrvatskoj ima napretek? Je li i na koji način je moguće prikupiti i sistematizirati znanje? Koliko se mogu dobre prakse iz određenih sredina primijeniti na neku drugu situaciju i kontekst?

Male organizacije u kulturi su u posebno teškoj situaciji, jer se financiraju isključivo putem programa. Naime, programsko financiranje je smanjeno od 25 do 100 posto. Primjerice, u Rijeci je budžet za programe pao s 15 u 2009. na 6 milijuna u 2012. godini. U Varaždinu se kulturnim ustanovama ne daju sredstva za programe i sl. Niz je negativnih primjera koji osobito pogađaju stvaranje programa u oba svijeta, institucionalnim i neinstitucionalnom. To je u prvom valu posebice teško pogodilo male organizacije, ali dugoročno trajno šteti i institucijama koje nemaju sredstva za stvaranje kulturnih proizvoda, čega je posljedica gubitak publike i statusa u društvu. Očito je da nam je potreban radikaln zaokret u upravljanju cijelim kulturnim sustavom i u tom smislu bi trebali pronaći pozitivne primjere u svijetu. Ono negativno u sadašnjem hrvatskom sustavu je što ne ostavlja prostora za inicijativu, za nove forme djelovanja i nove tipove institucija. Imamo statičan sustav u vremenu u kojem se sve mijenja. Dok god imamo ovakav sustav, nemoguće je organizacijski redizajnirati postojeće institucije i to postaje sve veći teret samih institucija. Njih se optužuje za inernost, ali su njihove mogućnosti prilagodbe minimalne. One se nalaze na tzv. "tantalovim mukama" i to je nužno promijeniti. S druge strane, mi imamo estetsku katastrofu na svim razinama i o tome se se vrlo malo govori, jer umjetnička izvrsnost više nije kriterij niti u samoj umjetnosti. Na neki način nužno je vratiti ideju o umjetnosti koja je nesvodiva na ekonomske i socijalne parametre. Ne zaboravimo, umjetnost ovdje i sada stvara bolji svijet.

U hrvatskoj nezavisnoj sceni posljednjih godina često se tematizira prostor? Je li prostor važan za razvoj nezavisne kulture i zašto? Postoje li slučajevi kada on predstavlja svojevrsno opterećenje?

- Prostor se puno tematizira, jer je sadašnja nezavisna kultura slična beskućnicima. Beskućnike se lako može šikanirati. Oni lako mogu nestati i iza njih ne ostaje ništa osim sjećanja koje lako blijedi. Zato na nezavisnoj kulturi postoji opsesija stvaranja kuća koje bi trebale osigurati kakvu takvu stabilnost, jer računa se na to da su kuće vidljive i trajne. One naprosto zauzimaju neki prostor, a kod nas se preko zauzimanja prostora prepoznaju subjekti društvenog života. U tom smislu taktika nezavisne scene se ne razlikuje od taktike kriminalca koji kupuje BMW i kuću opasnu zidom. Samo što su kriminalci u našem društvu, nažalost, u većini slučajeva puno uspješniji. Naime, djelatnost i jednih i drugih je nevidljiva, a društveni status ne mogu izobriti djelovanjem, pa traže druge oblike vidljivosti. U Puli je nezavisna scena izborila Društveni centar Rojca preko kojeg je prepoznata kao društveni subjekt. No, Rojca nije kuća, nego logor i u tom smislu je prostor opterećenje za nezavisnu scenu koja naprosto nema sredstava urediti kuću, nego kampira u tom prostoru. Slično je i drugdje gdje je osvojen neki prostor. S minimalnim resursima s kojima se raspolaže na nezavisnoj sceni nemoguće je urediti i šator, a kamo li kuću, i

Davor MIŠKOVIĆ iz riječke udruge Drugo more

zato je prostor velik teret za nezavisnu scenu. No, je li tu uopće u pitanju neki izbor između različitih mogućnosti? Čini se da ne, jer vidljivost je uvjet opstanka, a i šator je vidljiviji od beskućnika.

U Motovunu je bilo predstavnika zemalja iz EU (SLO), potom onih iz Hrvatske koja pristupa iduće godine, ali i Srbije i Bosne i Hercegovine koje će čekati još neko vrijeme. Je li ih moguće usporediti? Koje su sličnosti i razlike? Postoje li neke poveznice između razvijenosti infrastrukture i prostora s kvalitetom umjetničkog stvaralaštva i u kojim područjima kulture više, a kojima manje?

- Usporedba zemalja u regiji je moguća, ali realno stanje ne odudara od starog stereotipa: "Što južnije, to tužnije". Ako, pak, govorimo o povezanosti razvoja infrastrukture i kvalitete umjetničkog stvaralaštva, sigurno je da postoji veza između produkcijskih uvjeta i stvaralaštva. Ta je veza vidljiva i u samoj estetici, odnosno u onome što publika očekuje od rada. Pa ipak, nemoguće je govoriti o tome da su radovi nastali u boljim produkcijskim uvjetima kvalitetniji. Općenito taj tip usporedbe je u području umjetnosti sumanut. Nije kultura sport gdje se egzaktno može utvrditi odnos između natjecatelja. Umjetnici nisu natjecatelji. Nagrade u umjetnosti podilaze ljudskoj potrebi da komparira i da se natječe, ali zapravo ne određuju nikakav suodnos. Čak se i u sportu govori o umjetničkom dojmu, pa kažemo da Arsenal igra lijepo, iako uglavnom ništa ne osvaja. Odnos između produkcijskih uvjeta i stvaralaštva vidljiv je i kroz proces brain draina, odnosno odlaska talentiranih umjetnika i drugih kulturnih radnika u gradove i zemlje u kojima je infrastruktura razvijena. Naravno, to je simplifikacija, jer ovi ljudi ne odlaze isključivo zbog uvjeta rada, nego prvenstveno zbog mogućnosti komunikacije sa sebi sličnima, ali i u tim slučajevima možemo uzeti uvjete rada kao pushing faktor.

Što će se promijeniti u Hrvatskoj ulaskom u EU? Jesmo li uopće spremni? Razgovara se i o strateškim projektima u kulturi, znamo li koji su? Kako bi trebalo osigurati participaciju civilnog sektora u razvoju tih projekata?

- Što se tiče kulture, ulazak u EU ne mijenja ništa ili gotovo ništa. Možda se povuku neka sredstva za izgradnju infrastrukture tu i tamo nekog objekta ili nabavu opreme, ali

što se tiče kulturnog sustava u cjelini, tu nam Europa neće pomoći. Morat ćemo sami odrediti strategiju razvoja i prioritete. Pri tome valja napomenuti da se programi u kulturi već financiraju EU sredstvima kroz programe Cultura i Media, ali i neke druge financijske programe Europske komisije. Upravo o našoj strategiji ovisi i visina sredstava koju ćemo povući iz Europske unije. Naime, Europska komisija je redistribucijski mehanizam, ali ne funkcionira prema nekom automatizmu, nego počiva na projektima koji rješavaju probleme, a koje, pak, rješavamo prema utvrđenoj listi prioriteta, dakle, prema strateškom planu. Zbog toga je za kulturu vrlo važno da se odrede ovi prioritete i u tom smislu je nužna participacija svih aktera kojih se ova strategija tiče - od kulturnih radnika, do građana za koje i postoji javni sektor.

Vaše mišljenje o novoj ministrici kulture? Što očekivati, koliko čekati i koja je njezina realna moć?

- Ministrica je na poziciji duže od pola godine i za sada možemo reći da je na djelu ispitivanje terena, najave promjena zakona, pa povlačenje ovih najava, najave planova izgradnje, pa najava promjene ovih planova i sl. Dakle, moglo bi se reći da je prva polovica godina prošla u istraživanju te da će vjerojatno tek u idućoj godini krenuti realizacija nekih od navedenih najava, jer će zapravo tek idući proračun u kulturi biti proračun nove ministrice. Mislim da trebamo očekivati jako puno, jer se radi o osobi koja poznaje kulturni sustav i ima legitimitet u samom kulturnom polju djelovanja. Njezin legitimitet utemeljen je više u kulturnom sektoru, nego li u politici, i to je ujedno i njezina prednost i nedostatak. Naime, u okolini u kojoj se kreće, u Vladi i Saboru, presudna je politička snaga, a ekspertiza je tu nešto akcidentalno. To je, nažalost, karakteristika svih hrvatskih vlada, uključujući i ovu. Zbog toga je vrlo lako moguće da znanja ministrice Zlatar uopće ne dođu do izražaja i da unatoč svojoj stručnosti bude ministrica kulture kao što bi to bio i bilo koji drugi aparatnik iz HNS-a ili SDP-a. No, nadajmo se da se to neće dogoditi. Osobno još uvijek vjerujem da će upravo Andrea Zlatar biti osoba koja će nam donijeti nužan i radikaln zaokret u upravljanju kulturnim sustavom. To što je sada uglavnom prepoznajemo kroz najave građevinskih poduhvata, pripisujem njezinoj ulozi u provedbi neke generalne strategije Vlade da se pokrene građevinska industrija.

Svojedobno ste se kandidirali za pročelnika UO-a za kulturu u Gradu Rijeci. Je li to točno i što bi bilo drugačije da ste bili imenovan? I za kraj, vaše mišljenje o Rijeci, kandidatu za EU kulturnu prijestolnicu 2020.?

- To je točno. Nisam izabran i za mene je to gotova priča. Ne razmišljam o tome što bi bilo drukčije, jer bi to bilo razorno i za mene i za moju okolinu. Što se tiče kandidature Rijeke za kulturnu prijestolnicu 2020., kao i moguće kandidature Splita, Pule i tko zna koga još, mogu reći da to svakako ima i pozitivne i negativne efekte za samu kulturu. Cijeli taj proces kandidature i izbora grada kulture je jedan veseli cirkus koji će zabavljati i našu naciju, ali, nažalost, može završiti tragično u pustošenju regularnih kulturnih aktivnosti. S druge strane, interes koji će se pojaviti za kulturu kroz sam proces izbora hrvatske prijestolnice europske kulture, trebalo bi iskoristiti na način da se poveća interes javnosti za kulturne događaje, za suvremenu umjetničku produkciju, za rad kulturnih institucija i udruga. Što se tiče pobjednika tog izbora, on bi trebao odražavati viziju kulturnog razvitka u Hrvatskoj, odnosno u njemu bi trebali prepoznati kakvu kulturu želimo u idućih 20-ak godina do nekog idućeg izbora prijestolnice europske kulture.

M.J.

ŠTO JE I KAKO FUNKCIONIRA EUROPSKI SOCIJALNI FOND

Bespovratna sredstva

Europske unije za udruge

Do sada je Europska komisija namijenila Republici Hrvatskoj 82 milijuna eura za provedbu IV. IPA komponente u razdoblju od 2007-2011 - Razvoj ljudskih potencijala. Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju sredinom iduće godine količina novca za ovakve projekte bit će 7 puta veća, što nudi veliku perspektivu i dodatnu motivaciju.

Tijekom mjeseca travnja 2012. godine u Zadru je u organizaciji IMPACT-a, Europskog centra za međusektorsku suradnju, održana konferencija o EFC-u, odnosno Europskom socijalnom fondu, na čije će financijske potpore, nakon ulaska Hrvatske u EU, moći ozbiljnije računati i hrvatske organizacije civilnog društva.

Kroz iskustva zemalja članica EU i predstavljene primjere dobre prakse u korištenju sredstava ESF-a za provedbu različitih projekata, sudionici konferencije, predstavnici raznih hrvatskih udruga, imali su priliku detaljnije se upoznati s poviješću i djelovanjem ovog fonda. Primjerice, doznali su više o uvjetima i zahtjevima koje se postavlja pred potencijalne primatelje bespovratnih sredstava, kao i o financijskoj perspektivi i strategiji Fonda te općenito Europske unije do 2020. godine.

ESF je (uz Europski fond za regionalni razvoj (ERDF), te Kohezijski fond) jedan od tzv. "instrumenata kohezijske politike" ili "strukturnih fondova" EU-a. Cilj im je smanjenje razlika u životnom standardu i blagostanju u državama članicama Europske Unije i njihovih regija te promicanje gospodarske i socijalne kohezije. Posebice se promiče zapošljavanje u EU-u te pomoć europskim tvrtkama i radnoj snazi u što uspješnijem suočavanju s globalnim izazovima kroz iduće načine djelovanja:

1. Sredstva se dijele u cijeloj zajednici i u svim regijama, posebice u onima gdje je gospodarski razvoj sporiji.

2. Poboljšanje kvalitete života građana EU-a potiče se omogućavanjem njihovog stjecanja vještina i boljih mogućnosti zapošljavanja.

Svrha kohezijske politike EU-a nije samo smanjivanje različitosti između regija, nego i doprinos smanjenju socijalnih nejednakosti kojima su pogođene određene skupine stanovništva i to poticanjem društva pune zaposlenosti, jednakih mogućnosti, socijalne integracije i kohezije, odnosno, u širem smislu, europskog socijalnog modela.

Nadnacionalno sudjelovanje i inovacije su prevladavajući pristup u svim potezima ESF-a. Primjerice, EU samo na ESF izdvaja 10 posto svoga ukupnog proračuna

ekonomska zajednica (EEZ). Početna svrha ovoga Fonda bila je poticanje zapošljavanja i, s povećanjem geografske i profesionalne mobilnosti radnika, poboljšanje mogućnosti zapošljavanja u Zajednici. U ranoj fazi zamišljen je kao "nadomjesno" sredstvo za izgubljena radna mjesta, nudeći pomoć pri prekvalifikacijama, preseljenjima kod gubitka posla i sl., dok je tijekom godina znatno proširio svoje zadaće. Postao je sredstvom potpore Lisabonskom sporazumu i, posljednjih godina, ključnim sastavnim dijelom Strategije "Europa 2020 za rast i zapošljavanje". Da bi ostvario svoje ciljeve, ESF financira projekte i programe u šest specifičnih oblasti vezanih uz otvaranje radnih mjesta i usvajanje stručnih vještina neophodnih za obavljanje poslova na koja se one odnose:

- a) poboljšanje ljudskoga potencijala - 34 posto sredstava
- b) povećanje mogućnosti pristupa radnom mjestu i održivost zaposlenja - 30 posto sredstava
- c) razvoj sposobnosti prilagodbe radnika, poduzeća i poduzetnika - 18 posto sredstava
- d) povećanje socijalne uključenosti ugroženih osoba - 14 posto sredstava
- e) spremnost na reforme u oblastima zapošljavanja i uključenosti - 1 posto sredstava
- f) jačanje institucionalnih kapaciteta na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini - 3 posto sredstava.

Od 2007. godine ESF podupire i mogućnosti javnih ustanova u razvijanju i provođenju njihove politike i usluga. Potiče i partnerstva između poslodavaca, sindikata, NGO-a i javne uprave, čime promiče reforme na području zapošljavanja i uključenosti.

Nadnacionalno sudjelovanje i inovacije su prevladavajući pristup u svim potezima ESF-a. Primjerice, EU samo na ESF izdvaja 10 posto svoga ukupnog proračuna, dok se planira da će u razdoblju od 2007. do 2013. godine Fond uložiti više od 75 milijardi eura za otvaranje većeg broja kvalitetnijih radnih mjesta u državama članicama EU-a. Najsiromašnije zemlje članice, kao i države koje imaju visoku stopu nezaposlenosti, također primaju financijsku pomoć obrnuto proporcionalnu njihovom financijskom stanju. Sufinanciranje može biti dodijeljeno i regijama koje su odabrane za cilj konvergencije, odnosno onima s manje od 75 posto prosječnog BPD-a u EU-u. Privatne tvrtke, javna tijela i neprofitne udruge mogu podnijeti zahtjev za potporu, dok se zahtjev ne može podnijeti u osobno ime.

ESF i zemlje kandidatkinje za EU

Instrument pretpristupne pomoći (skraćeno IPA, eng. *Instrument for Pre-Accession assistance*) priprema zemlje kandidatkinje za programiranje, upravljanje i provedbu ESF-a i drugih EU Strukturnih fondova. Osnovni ciljevi IPA programa su pomoć državama kandidatkinjama i državama potencijalnim kandidatkinjama u njihovom usklađivanju i provedbi pravne stečevine EU-a te priprema za korištenje Strukturnih fondova.

U skladu s ciljevima, IPA osigurava kvalitetu ljudskih potencijala unutar ovih zemalja. Utemeljena na Europskoj strategiji zapošljavanja, IPA od kandidatkinja zahtijeva usmjerenje projekata koje ona financira na tri glavna prioriteta:

- a) privlačenje i zadržavanje što više ljudi na radnim mjestima;
- b) poboljšanje prilagodljivosti i fleksibilnosti radnika i poduzeća kroz izobrazbu;
- c) jačanje socijalne uključenosti kroz integraciju ugroženih osoba u radnu snagu.

Osim ova tri općenita cilja, svi projekti financirani u okviru IPA Komponente IV (Razvoj ljudskih potencijala) također bi trebali pridodati idućim horizontalnim ciljevima:

- a) jačanje gospodarske i socijalne kohezije;
- b) promicanje partnerstva između javnih tijela, socijalnih partnera, nevladinih organizacija i privatnoga sektora;
- c) poboljšanje administrativne sposobnosti institucija i učinkovitosti javnih službi.

IPA Program sastoji se od idućih pet komponenti: **IPA I** - jačanje kapaciteta i izgradnja institucija; **IPA II** - prekogranična suradnja; **IPA III** - regionalni razvoj; **IPA IV** - razvoj ljudskih potencijala; **IPA V** - ruralni razvoj

Operativni program IPA IV - Razvoj ljudskih potencijala

Najzanimljiviji operativni program za civilni sektor je IPA komponenta IV koja podupire mjere usmjerene na poticanje zapošljavanja, obrazovanja i usavršavanja te socijalnog uključivanja, a kao preteča Europskog socijalnog fonda (ESF) financira projekte na području socijalne kohezije u svrhu ostvarivanja ciljeva Europske strategije za zapošljavanje.

Strukturni fondovi nisu sami po sebi dostatni za nadilazak krize. Europi je potrebna drukčija gospodarska uprava - zasnovana na ulaganjima, solidarnosti i socijalnoj uključenosti, umjesto slijepe štednje. Proračun EU-a mora ojačati na razini nacionalnih i regionalnih planova, posebice u poglavljima kojima se podržava gospodarski rast, socijalna kohezija, inovacije i održivi razvoj, što podrazumijeva, u kontekstu aktualne gospodarske krize, da Europska strategija zapošljavanja mora postati središte prioriteta Europske unije, a fondovi biti slobodniji za stvaranje kvalitetnijih i brojnijih radnih mjesta. Potrebno je osigurati dosljednost između prioriteta na različitim razinama - europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj. Dakle, pokazatelji provedbe projekata moraju biti jasno definirani, a jednako je važno raspolagati kvantitativnim i kvalitativnim kriterijima. Ovo uključuje procjenu rezultata u pojmovima učinkovitosti poduzetih mjera, kvalitete ostvarenog zapošljavanja te popisa provedenih pozitivnih mjera s ciljem osiguravanja socijalne uključenosti.

Kako u tome sudjeluje Hrvatska?

Republika Hrvatska je korisnica IPA programa od 2007. godine, odnosno otkada su zamijeni ranije slični programi, kao što su CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD, do trenutka stupanja u članstvo EU-a. Za sveukupnu koordinaciju IPA programa u RH zadužen je Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske Unije, dok o sveukupnom financijskom upravljanju brine Ministarstvo financija Republike Hrvatske.

Konačni cilj IV. IPA komponente je pripremiti Republiku Hrvatsku za zadovoljavajuću razinu apsorpcije sredstava iz Europskog socijalnog fonda. Kroz IV. IPA komponentu za ESF se ne pripremaju samo državne i javne institucije, već i široki krug potencijalnih korisnika sredstava poput lokalne i područne samouprave, organizacija civilnog društva, socijalnih partnera i drugih.

Europska komisija namijenila je Republici Hrvatskoj 82 milijuna eura za provedbu IV. IPA komponente u razdoblju od 2007. do 2011. godine. Dio sredstava namijenjen je izgradnji institucionalnih kapaciteta u obliku ugovora o uslugama. Kroz dodjele bespovratnih sredstava širok krug korisnika financira projekte iz područja zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja. U bazi projekata (<http://www.ljudskipotencijali.hr/Baza-projekata/Bespovratna-sredstva.html>) možete pronaći projekte financirane kroz IV. IPA komponentu koji se provode diljem Republike Hrvatske. Najvažniji dokument kojim se kroz IV. IPA komponentu osigurava mogućnost financiranja projekata u području razvoja ljudskih potencijala naziva se Operativni program Razvoj ljudskih potencijala 2007. - 2011. (u nastavku OP) Analiza stanja izrađena tijekom pripreme OP-a ukazuje na potrebu intenzivnog rada sa skupinama pogođenim visokom nezaposlenošću, zatim na potrebu za usklađivanjem obrazovnih programa s potrebama tržišta rada, za promicanjem načela cjeloživotnog učenja te na potrebu provedbe posebnih mjera za osobe koje zbog socijalne isključenosti imaju otežan pristup tržištu rada. Radi stvaranja novih i kvalitetnijih radnih mjesta, program se bavi ograničenim brojem prioriteta od ključne važnosti za socijalnu i

ekonomsku koheziju.

Upravljanje i provedba OP-a u nadležnosti je Operativne strukture koja se sastoji od pet institucija: Čelna, odnosno odgovorna za provedbu cjelokupnog OP-a je Ministarstvo rada i mirovinskog sustava; potom su tu Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Ministarstvo socijalne politike i mladih, te Hrvatski zavod za zapošljavanje i Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih. Obzirom na razmjerno nisku razinu pomoći koja je dostupna u okviru ove komponente, OP se usredotočio na ograničen broj prioriteta:

1. Poboljšanje pristupa zapošljavanju i održivo uključivanje u tržište rada

- Potpora učinkovitosti i kvaliteti hrvatskih javnih službi nadležnih za zapošljavanje

- Potpora u osmišljavanju i provedbi aktivne i preventivne politike na tržištu rada

2. Jačanje socijalnog uključivanja i integracije osoba kojima je otežan pristup tržištu rada

- Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa zapošljavanju

- Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju prilikom pristupa obrazovanju

- Razvoj socijalnih usluga za poboljšanje mogućnosti zapošljavanja

3. Jačanje ljudskog kapitala i sposobnosti za zapošljavanje

- Daljnji razvoj hrvatskog kvalifikacijskog okvira

- Jačanje sustava obrazovanja odraslih

- Jačanje institucija odgovornih za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih te njihovih partnera

4. Tehnička pomoć

- Priprema projekata

- Upravljanje Operativnim programom

Ulaskom Hrvatske u Europu sredinom iduće godine količina novca za ovakve projekte bit će 7 puta veća, što nudi veliku perspektivu i dodatnu motivaciju. Ukoliko se želite kvalitetno pripremiti za izradu projekata, posjetite seminare i radionice na kojima možete saznati više o EU projektima, kao i o primjerima uspješne prakse i načinima prijave.

D. K.

RAZGOVOR S CVJETANOM PLAVŠOM MATIĆ, UPRAVITELJICOM NACIONALNE ZAKLADE ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA O NADOLAZEĆIM NATJEČAJIMA I FONDOVIMA EUROPSKE UNIJE

Europski socijalni fond u službi organizacija civilnog društva Hrvatske

Da bi bili postignuti ciljevi ESF-a u razdoblju od 2007. do 2013. godine, otprilike 75 milijardi eura bit će raspoređeno među EU zemljama članicama i regijama. Pretpostavka je da će Republika Hrvatska imati na raspolaganju 60 milijuna eura.

Kakva će uloga biti Nacionalne zaklade nakon očekivanog pristupanja naše zemlje EU?

Prema nedavno donesenom Zakonu o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN 78/12), Nacionalna zaklada će imati funkciju posredničkog tijela razine 2. u okviru Operativnog programa "Razvoj ljudskih potencijala", koji će biti na raspolaganju Republici Hrvatskoj danom pristupanja u članstvo Europske unije. Više o zadaćama možete pročitati u navedenom Zakonu:

<http://www.zakon.hr/z/532/Zakon-0-uspostavi-institucionalnog-okvira-za-kori%C5%A1tenje-strukturnih-elemenata-Europske-unije-u-Republici-Hrvatskoj>

U cilju kvalitetne pripreme za navedeni zadatak, Nacionalna zaklada započela je s aktivnim angažmanom još u pretpristupnom razdoblju u okviru IV. komponente Instrumenta pretpristupne pomoći IPA: "Razvoj ljudskih potencijala, za provođenje prioriteta", "Jačanje uloge civilnog društva u svrhu boljeg upravljanja" i mjere "Jačanje uloge organizacija civilnoga društva u društveno gospodarskom razvoju i razvoju demokracije". U okviru te komponente IPA-e, predstoji raspisivanje tri natječaja za organizacije civilnog društva.

Je li i na koji način ESF bitan za OCD u Hrvatskoj?

- Europski socijalni fond (ESF) je važan za organizacije civilnoga društva u Hrvatskoj. ESF je jedan od strukturnih fondova EU-a i predstavlja model provedbe Strategije zapošljavanja u EU-u. ESF podržava mjere prevencije i borbe protiv nezaposlenosti i razvoj ljudskih resursa te integraciju radno sposobnog stanovništva u tržište rada radi promicanja visoke razine zapošljavanja, jednakosti spolova, održivog razvoja i ekonomske i društvene kohezije. Da bi bili postignuti ciljevi ESF-a u razdoblju od 2007.-2013. godine, otprilike 75 milijardi eura bit će raspoređeno među EU zemljama članicama i regijama. Pretpostavka je da će Republika Hrvatska imati na raspolaganju putem ESF-a 60 milijuna eura.

Na koji se način organizacije civilnog društva mogu što kvalitetnije pripremiti za buduće natječaje?

- Nacionalna zaklada od 2007. godine provodi "Program regionalnog razvoja i jačanja sposobnosti organizacija civilnoga društva i drugih pravnih osoba koje djeluju u lokalnoj zajednici". Taj program se provodi u partnerstvu s 5 regionalnih mreža koje nude usluge informiranja, savjetovanja i izobrazbe, a koje su krajnjim korisnicima dostupne bez naknade. Od ove godine sve regionalne mreže provode programe izobrazbe i o fondovima EU-a, o pripremi prijedlog projekata i prijavi na natječaje. Nacionalna zaklada razvojem svo-

Nacionalna zaklada imati će vrlo važnu ulogu u budućim natječajima EU-a, kaže ravnateljica Cvjetana Plavša Matić

jih natječajnih postupaka, programima informiranja i sustavom informiranja i izobrazbe pripremala je organizacije civilnoga društva na sustav koji će primjenjivati ulaskom u EU.

Očekujete li da će budući natječaji EU-a potaknuti jedinica lokalne samouprave i organizacije civilnog društva na intenzivniju međusobnu suradnju i građenje budućih partnerskih odnosa i na koji način?

- Potreba da tješnje surađuju jedinice lokalne i regionalne samouprave s organizacijama civilnog društva već je dugi niz godina iskazana i prepoznata i u nacionalnim strateškim dokumentima, kao i u dosadašnjim strategijama djelovanja Nacionalne zaklade. Tu suradnju je Nacionalna zaklada poticala raznim alatima. Primjerice, nagradama i natječajima koji su kreirani da bi se potaknula suradnja. Suradnja s JLS-a i međusektorska suradnja u mnogim je natječajima preduvjet prijave na natječaje iz EU fondova, posebice u natječajima za javne usluge, pa će u tom smislu biti nastavljen i kontinuitet koji je započeo u nacionalnim okvirima.

Kako bi ocijenila dosadašnji rad Nacionalne zaklade i njen utjecaj na razvoj civilnog društva i demokratizaciju naše zemlje. U kojim segmentima je to najviše, odnosno najmanje izraženo?

- Nacionalna zaklada je prepoznata kao primjer dobre prakse u nacionalnim i regionalnim okvirima u području promicanja i podrške razvoju civilnog društva. Republika Hrvatska ima jedan od najpoticajnijih institucionalnih okvira za razvoj civilnog društva u regiji. U kreiranju tog modela sudjelovala je Nacionalna zaklada i na taj institucionalni okvir imamo razloga svi biti ponosni.

U ovih, još malo, pa prvih 10 godina rada, nastojali smo odgovoriti na sve aktualne probleme i izazove koji su bili pred civilnim društvom. Prije desetak godina to je bio izazov premošćivanja praznine nastale odlaskom stranih donatora. Potom smo dali podršku razvoju u nacionalnim okvirima, ujednačavanju regionalnog razvoja civilnog društva uz primjerenu financijsku podršku dostupnu na lokalnoj i regionalnoj razini. U posljednjih nekoliko godina fokus je bio u podršci specijalizaciji, umrežavanju, prijenosu znanja te ulaganjima u što kvalitetnije pripreme za europske fondove da bi se organizacije civilnog društva kvalitetno pripremile za novi financijski okvir s više razvojnih mogućnosti kroz korištenje strukturnih i drugih fondova EU-a kada Republika Hrvatska postane njena punopravna članica.

Kreativni ste, imate ideju ali ne znate kako realizirati projekt?

kreatistra

podrška za kreativni razvoj lokalne zajednice

Usluge koje nudimo su:

- Upravljanje projektima (dizajn projekata, pomoć u pronalaganju projektnih partnera, praćenje izvora financiranja (fundraising))
- Organizacija radionica (strateško planiranje, jačanje kapaciteta organizacija, organizacija događaja i sl.)

Kontakt:

kreatistra@metamedia.hr
tel: 052 544 266

SVE ŠTO JE VAŽNO ZNATI O PUHAČKOM ORKESTRU GRADA PULE KOJI IDUĆE GODINE SLAVI 20-i ROĐENDAN!!!

Tko to tamo puše na prvom katu Društvenog centra Rojca!?

Kada bi se skupili svi koji su u ovih 19 godina svirali u PO-u, bio bi to orkestar od gotovo 200 ljudi! Zanimljivo je da imamo i mnogo obiteljskih veza, pa tako, primjerice, u PO-u zajedno muziciraju otac i dvoje djece, nono i dva unuka, mama i kćer te nekoliko zaljubljenih mladih parova, rekla nam je Nataša Dragun, tajnica i članica Puhačkog orkestra grada Pule te vrsna flautistica.

Mi smo baš prvi, prvi ušli u Rojca, po odlasku izbjeglica, s nemalom dozom opravdanog ponosa naglašava nam Nataša Dragun, tajnica Puhačkog orkestra grada Pule. Ona je naša "veza" s kojom smo dogovorili ovu priču o Puhačkom orkestru (u nastavku teksta "PO") koji ne samo da je prvi službeni "korisnik Društvenog centra Rojca" (istini za volju, Sunčokret je tu bio puno prije, zato jer su radili s izbjeglicama), već iduće godine slavi i svoj 20.-i rođendan. Razlog više da ih posjetimo i saznamo nešto o radu tih "bučnih susjeda" na koje se nitko od korisnika Rojca ne žali. Dapače, svima su radost i pravi je gušt ili specifično obilježje ovog prostora za lijepa dana zaustaviti se malo ili, čak, sjesti na stepenice pred zgradom dok s prvog kata dopiru zvuci uigranog muziciranja vesele puhačke družine.

"Naš dolazak u Rojca bio je uzbudljiv", pamti Nataša, inače članica orkestra od samih početaka i, prije svega, vrsna flautistica poznata po svojim tradicionalnim i publici uvijek vrlo dragim "Flauta i prijatelji" koncertima u Domu hrvatskih branitelja.

"Na samim počecima vježbali smo u podrumu Istarskog narodnog kazališta, gdje nam je bilo doista skućeno. Određeno vrijeme vježbali smo i na sceni kazališta, a potom i u prostoriji zborna Matko Brajša Rašan u SAKUD-u, gdje su pritužbe susjeda postajale sve učestalije, što je u konačnici bilo i dobro, jer je to navelo gradske vlasti da za nas pronađu neko trajnije rješenje. Tako smo i dobili ove prostore. Doslavno su nas morali negdje smjestiti i Društveni centar Rojca se, iako u neatraktivnom stanju u kojem je tada bio, s vremenom pokazao kao dobro rješenje", prisjeća se Nataša prvog susreta s prostorom koji je bio sve samo ne ljubav na prvi pogled.

"Bili smo sretni što smo dobili svoju trajniju adresu, ali smo znali i da nas čeka ozbiljan posao oko tih zapuštenih prostorija kratkih smjećem, žoharima i štakorima. Bila je potrebna deratizacija i sto drugih čuda da bi se sve do-

tjeralo u podnošljive uvjete. Ali se više nismo trebali seliti", zaključila je naša sugovornica.

Ljubazni domaćini pružili su mi priliku doživjeti radost njihova zajedničkog muziciranja na jednoj od redovnih proba. Upravo su se pripremali za nastup u sklopu Pula film festivala, tako da su se marljivo uvježbavali poznate melodije iz filmskih klasika, od Pink Panthera i James Bonda do Pirata s Kariba. Vježbali su također i repertoar za svoje nezaobilazne tradicionalne nastupe na Forumu kojima već godinama daju kvalitetni glazbeni doprinos ljetnoj turističkoj animaciji u sklopu gradske ljetne manifestacije "Na ulicama i trgovima".

Te njihove koncerte, kako turisti tako i građani Pule s veseljem i uvijek u velikom broju iščekuju. Također, tradicionalno nastupaju i ispred Arene prigodom otvaranja filmskog festivala, dok se na samom otvaranju i to pri podizanju festivalske zastave, sviraju fanfare Branka Radića, skladatelja i člana orkestra. Tradicionalni su i publici uvijek dragi i njihovi blagdanski koncerti u prosincu u Istarskom narodnom kazalištu, gdje se orkestar iz godine u godinu predstavlja u suradnji s poznatim instrumentalnim i vokalnim solistima.

Orkestar danas djeluje kao jedan od članova Udruge puhački orkestar Grada Pule. Osnovana 1993. godine ta je Udruga izrasla u pravi glazbeni centar - broji 87 članova svih generacija (najmlađi član trenutno ima 15, a najstariji 78 godina) koji rade u 7 grupa: 3 stalne (PO, Big Band i Ženska klapa Teranke) i 4 koje se okupljaju prema potrebi (Jazz trio, Jazz kvartet, Evergrin kvartet, Fanfare).

"Kada bi se skupili svi koji su u ovih 19 godina svirali u PO-u, procjenjuje Nataša i nastavlja, bio bi to orkestar od gotovo 200 ljudi! Zanimljivo je da imamo i mnogo obiteljskih veza, pa tako npr. u PO-u zajedno muziciraju otac i dvoje djece, nono i dva unuka, mama i kćer te nekoliko zaljubljenih mladih parova. Imamo i

U Puhačkom ne manjka dobre atmosfere

članova koji žive u drugim hrvatskim gradovima i inozemstvu, a koji se i dalje osjećaju dijelom PO-a. Oni dođu zasvirati s nama kad god mogu. To su, primjerice: Anka Kovač, koja živi u Weimaru, Matija Pužar, danas u Oslu, Robert Terlević iz Udina, pa Jovana Joka koja je godinu dana živjela u Lionu, dok je danas u Ljubljani. Potom je tu i Adriano Bernobić koji nakon Graza i Pariza živi u Zagreb te Branko Strepin, Miron Hauser, Emil Gregov... To su samo neki od naših starih članova - gstarbajtera - koji nam se uvijek rado vraćaju."

Rad Udruge uz Grad Pulu podržavaju i TZ Grada Pule, a pojedine projekte povremeno financijski potpomognu i Istarska županija i Ministarstvo kulture. Iako amaterskog statusa, s glazbeno obrazovanim dirigentima i instrumentalistima, izvedbi i obvezama orkestar pristupa iznimno profesionalno. Dobra organizacija rada naslijeđena je od dugogodišnjeg tajnika i osnivača orkestra Željka Rikera. Za nju danas, uz tajnicu Natašu, skrbe i predsjednik Udruge Sandro Peročević te dirigenti Ante Dobronić (jedan od su-osnivača orkestra) i Branko Okmaca (dobitnik mnogih nagrada za skladateljski rad, među kojima je i Porin). Ljubav prema glazbi, kvalitetna organizacija i prostor u kojem se svakodnevno vježba, te posebno bitna briga o mladim članovima, kontinuirano daju zapažene rezultate.

"Zanimljivo je da je PO osmislio i godinama uspješno odrađivao i ciklus koncerata na otvorenom, tzv. "Matineje na Tržnici" koje su, uz potporu TZ Grada Pule i suorganizaciju SAKUD-a Pula, obično subotama u prijepodnevnim satima u proljeće i jesen dodavali "glazbeni miris" opuštenom urbanom ozračju u centru grada. Nažalost, taj je projekt danas na čekanje", rekla nam je naša sugovornica u nastavku ovog razgovora.

Sve u svemu, programe PO-a godišnje prati u prosjeku više od 15 tisuća posjetitelja. "Udruga Puhački orkestar grada Pule", zaključuje Nataša Dragun, i svi njeni članovi trudit će se i idućih godina zadržati postignutu visoku izvedbenu razinu te je što češće prezentirati kako u Puli, tako i u ostalim gradovima Hrvatske i šire. Nadamo se da ćemo za tu prigodu uspjeti realizirati i naš prvi nosač zvuka, čime bi naša obljetnica bila dostojno obilježena. Naravno, nadamo se i 100-tom rođendanu!"

A ovo je Veznikova, malo preuranjena, ali sr-

dačna čestitka: Sretno Vam vaših prvih 20 godina muziciranja, dragi puhači, i želimo Vam još puno uspješnih koncerata!

D.K.

Puhački orkestar grada Pule je jedan od najboljih u zemlji i uspješno predstavlja naš grad i na gostovanjima, koncertima i međunarodnim festivalima u zemlji i inozemstvu. Redovito sudjeluje na Susretima puhačkih orkestara Istre, a tijekom godine se na raznim domaćim i međunarodnim glazbenim smotrama i natjecanjima ovjenčao i brojnim značajnim priznanjima i nagradama. Kronološki, to izgleda ovako:

1994.-2012. - odličan na smotrama li-menih glazbi Istre (sudjeluju i puhači s riječkog područja i iz gradova slovenske i talijanske Istre)
1998. - Šibenik - najbolji u A-kategoriji na 3. natjecanju hrvatskih puhačkih orkestara i Zlatna plaketa
2000. - Ravna Gora - Zlatna plaketa u A-kategoriji na državnom natjecanju
2000. - Kopar, R Slovenija - brončana medalja na Međunarodnom festivalu
2002. - Novi Vinodolski - Zlatna plaketa u A-kategoriji, državno natjecanje
2005. - Crikvenica - zapaženi kao jedan od najboljih orkestara na Smotri hrvatskih puhačkih orkestara
2007. - uspješni domaćini 32. susreta puhačkih orkestara Istre: ugostili 20 orkestara iz Hrvatske (Istarska i Primorsko-goranska županija) i R Slovenije te nastupili s gostima Susreta - orkestrom Litostroj iz Ljubljane - združeni u veliki korpus više od 100 glazbenika. Impresivan trenutak susreta bio je kada je Krasnu zemlju na Forumu zajedno zasviralo gotovo 1000 svirača.
2008. - Tajnik Orkestra Željko Riker predložen za nagradu Grada Pule
2011. - Vižinada - 36. susret puhačkih orkestara Istre; gosti na međunarodnom festivalu u Mariboru (jedini iz RH)
2012. - Lovran - 37. susret puhačkih orkestara Istre; gostovanje na međunarodnom festivalu u Malom Lošinj.

Orkestar ponekad možete čuti i u centru grada

Nastup Puhačkog orkestra u INK

Doznajemo i kratke curriculum vitae 3 glavne grupe u Udruzi:

Big Band Pula djeluje od 1996. godine, a u njemu sviraju izvrsni instrumentalisti koji redovno surađuju s kvalitetnim pulskim vokalnim solistima. Pulski Big band je tijekom svog djelovanja ugostio više solista iz zemlje i inozemstva, kao što su: Zdenka Kovačiček, Damir Dičić, Arsen Ereš, Josip Grah, Davor Križić, Saša Nestorović i Peter Soave. Band bilježi i zapažena gostovanja te snimanja za Radio Pulu i Hrvatski radio – Prvi program. Big band i PO su od osnutka i nezaobilazni sudionici SAKUD-ove manifestacije Na ulicama i trgovima (uzgred, ona ove godine slavi svoju 25. godišnjicu postojanja), a ima i svoj tradicionalni božićni koncert u Domu hrvatskih branitelja u Puli. Osnovu programa obično im čine skladbe iz klasičnog big band repertoara, odnosno razdoblja swinga koje su proslavili Frank Sinatra, Benny Goodman ili Count Basie.

“Prvi i dugogodišnji voditelj ovoga ansambla Davor Lorković živuća je legenda i dobitnik ovogodišnje Nagrade Grada Pule za životno djelo. Naveden je u jazz enciklopediji, a u njegovom je kvartetu npr. i legendarni Boško Petrović započeo svoju karijeru, ističe Nataša i dodaje: “Lorković je dvostruki dobitnik nagrade Status kao jedan od najboljih hrvatskih jazz-instrumentalista i možemo slobodno reći - donio je jazz u Pulu. Brojni su se mladi pulski glazbenici s ovim glazbenim žanrom po prvi puta susreli upravo u Big bandu, uključujući i sadašnjeg voditelja Branka Sterpina koji je diplomirao na jazz akademiji u Grazu, a Big Band vodi od 2009. godine. I sam trostruki dobitnik nagrade Status, također se okušao i kao aranžer - za big band i manje ansamble.”

Ženska klapa Grada Pule Teranke započela je djelovati pri Puhačkom orkestru krajem 2002. (njima je, dakle, ovo godina prve “okrugle” obljetnice) i broji 9 vrsnih vokalistica. Od samog početka one uspješno nastupaju i za svoj su rad već dobile niz značajnih priznanja, među kojima su: zlatna i srebrna medalja zaslužene lani na festivalu i natjecanju u St. Peterburgu, Rusija, te Prva nagrada publike i kritike s kojom su se ljetos vratile s festivala u Perastu, u Crnoj Gori. Od 2005. godine Teranke su i organizator manifestacije “Puna mi Pula”, pulskih večeri klapske pjesme, čija je nakana da se jednom godišnje u Pulu dovedu najbolje muške i ženske hrvatske klape koje osim dalmatinske, mogu zapjevati i poneku istarsku narodnu pjesmu te na taj način promicati istarsku glazbu i njezinu specifičnu ljestvicu.

Puhački orkestar grada Pule sa svojih 70 članova jednostavno je - pulski gradski orkestar. Osnovani su ga građani Pule pod pokroviteljstvom Grada sa zajedničkim ciljem - osigurati gradu reprezentativni orkestar koji može odgovoriti na sve potrebe i zahtjeve raznih formalnih i neformalnih gradskih događanja. Zato, uvijek kada treba obilježiti praznik, važnu obljetnicu, položiti vijence na spomen obilježja, naglasiti značaj neke manifestacije, festivala, međugradske i međunarodne suradnje, tu je Puhački orkestar kao nerazdvojni segment gradskog života Pule. Orkestar je simfonijskog tipa, djeluje tijekom cijele godine, a mladi glazbenici - učenici i studenti, tu stječu glazbena iskustva. Ima zahtjevan, bogat i stilski raznolik repertoar, od koračnica, revijske i filmske glazbe, do djela klasične literature i originalnih skladbi za puhačke orkestre. Značajno mjesto u repertoaru imaju skladbe hrvatskih skladatelja, posebno one s elementima istarske ljestvice. Dosad je održano više stotina nastupa, protokolarnih, promenadnih i svečanih koncerata, uz sudjelovanje poznatih pulskih solista. Petnaestak članova vrsni su solisti, što orkestru daje posebnu kvalitetu.

“Osim sekcija i članova Udruge, u našim prostorijama u Društvenom centru Rojc vježbaju i različiti jazz sastavi. Potom, tu se već 5 godina odvija i nastava udaraljki pulske Glazbene škole koju vodi naš član Vedran Vojnić, a povremeno i drugih instrumenata. Također, pijanistica Danijela Horvat neke je svoje recitala pripremala na našem pijaninu, zbor Rondo Histriae, dok je bio bez svojih prostorija, započeo je s probama kod nas, a i mnogi solisti i komorni ansambli vježbaju kod nas, dua, tria, kvarteti... npr. ansambl Despina, Makedonskog kulturnog foruma iz Pule, nekoliko godina svoje probe održava u prostorijama Big Banda. Nadalje, nekoliko svojih radionica tu je održala i humanitarna udruga Naš san njihov osmijeh, a bilo je i više glazbenih radionica u suradnji s Hrvatskom glazbenom unijom... Uglavnom, kod nas je svakodnevno živo i dinamično, non-stop se glazbenici kreću i susreću, stalno se svira i stalni su dogovori tko će kada i gdje. Do sada, uspješno”, zaključuje Nataša.

Sandro Peročević, kontrabasist, Predsjednik Udruge Puhački orkestar grada Pule: “U orkestru sam od samih početaka i postao mi je sastavnim dijelom života, onim ugodnijim, jer uvijek je lijepo družiti se muzicirajući. Posebno ljeti, kada smo svi opušteniji, a i više nastupamo, to nam dođe nešto kao večernji izlazak s ekipom.”

Ante Dobronić, dirigent PO-a i nekadašnji dirigent Mornaričkog orkestra iz čijih se članova većinom i formirala prva postava PO-a: “Posebno ovdje volim raditi s našim mladim članovima, pratiti njihov glazbeni napredak. Ovo je jedino mjesto u gradu gdje se

kontinuirano mogu stjecati iskustva sviranja u orkestru. Raduje me vidjeti kako iz PO-a izrastaju brojni vrsni muzičari, mnogi od njih danas i akademski obrazovani. Ako, pak, treba izdvojiti nešto što me smeta, onda je to činjenica da, iako smo kvalitetan orkestar, imamo relativno malo gostovanja, pogotovo u inozemstvu. Šteta.”

Nataša Dragun, flautistica, tajnica PO-a: “Želim PO-u da uspješno proslavi još bar 5 puta ovoliko rođendana!”

Branko Okmaca, dirigent PO-a, kompozitor: “Muziciranje s orkestrom je jedna lijepa navika, uvuče ti se pod kožu. Osobno, u više od 15 godina kako surađujem s PO-om - osjećam da mi je to puno pomoglo i u osobnom stručnom usavršavanju - kako u dirigentskom, tako i u skladateljskom smislu. Također, dio mojih skladbi skladao sam upravo za ovaj orkestar.”

Samanta Stell, prof. flaute i piccolo-a, ujedno i članica Evergreen kvarteta i Dua Magic flutes: “Koliko mi posao, a i druge glazbene obaveze dozvoljavaju, nastojim biti stalni aktivan član orkestra. Meni je to, prije svega, zadovoljstvo, posebno ova ljetna druženja kada sviramo raznolik i ležerniji repertoar.”

RAZGOVOR S VODITELJEM BREAKDANCE STUDIA AB ORIGINAL
MILISAVOM KATROŠNIKOM

BREAKDANCE NAM JE U SRCU!

Naglašavam da smo u AB Originalu svi volonteri - od vodstva do trenera. Jedina nam je plaća zadovoljstvo naših članova i njihov napredak.

Bavili smo se breakdanceom i ranije, ali početkom 2008. godine nas 7-8, svatko iz svojih razloga, shvatili smo da nam više nema mjesta u plesnim grupama u kojima smo do tada trenirali (DND Vodnjan, Art dance i Zaro). Budući da naša ljubav prema breakdanceru i želja da nastavimo plesati nije jenjavala, pokušali smo se organizirati, riječi su Milisava Katrošnika, voditelj breakdance Studia AB Original, koji posljednjih godina, doduše još uvijek kao podstanar, trenira u Društvenom centru Rojca.

S Milisavom smo razgovarali u privremenom smještaju udruge, točnije u prostoriji udruge Distorzija na 2. katu Društvenog centra Rojca, dok je 10-ak juniora marljivo, ali zadržavajući spretno, vježbalo svoje poppinge, lockinge, okrete na glavi i ostala brakedance čuda, o kojima, priznajem, znam malo ili ništa. Želite li znati više o radu udruge AB Original, potražite ih na njihovom Facebook profilu ili na službenoj web stranici www.ab-original.hr

Možeš li nam za početak objasniti razliku između hip-hopaa i breakdancerca?

- Breakdance je dio nečeg šireg, što se može nazvati hip hop kulturom ili čak hip-hop sti-

vrstom plesa.

-Kao što sam već rekao u uvodu, nekolicina nas je 2008. krenula u "pregovore" uz kavu iz kojih se izrodila odluka o osnivanju udruge.

Išlo je to ovako. Ljeto 2009. godine u AB Originalu dočekalo je oko 40 članova, što je počelo stvarati problem s dvoranom u kojoj smo trenirali- prerasli smo je, ali volje za nastavkom usavršavanja naših vještina nije nedostajalo. Trenirali smo u dvorani i ispred nje uz muziku s mobitela.

Bilo je to nužno da bismo mogli nastaviti s treninzima i nastupima. Službeno je udruga osnovana u lipnju 2008. godine. Ponajprije smo vježbali ispred pulske robne kuće i toliko redovno da su nam djelatnice počele donositi boce s vodom i podržavati nas u našim nastojanjima. Trenirali smo tako cijelo ljeto, temeljito i ustrajno, ali o najvećem problemu, kojeg smo svi bili svjesni, nismo pričali – nismo imali prostor ili dvoranu za trening, a stizali su hladni dani. Ipak, početkom školske godine, smijeha nam se sreća - Studio Zaro nam je ustupio svoje slobodne termine u njihovoj prostoriji. Riješivši time bar privremeno pitanje prostora, nastavili smo tre-

Brejkanje je namijenjeno svim uzrastima

mjesto. U ožujku 2010. s UFBB-a (Ultimate flashback battles, međunarodne breakdance battles) u Zagrebu vratili smo se s osvojenim trećim mjestom, kao i nakon nastupa na sličnom natjecanju na Interliberu godinu kasnije. U siječnju ove godine na UFBB-u bili smo prvi, dok su mjesec dana kasnije na KLC-u u Karlovcu juniori osvojili drugo mjesto. Osam naših članova prošlo je ljeto boravilo u Šibeniku u ljetnom hip-hop kampu.

Vaši početni uspjesi vjerojatno su kumovali i tome da ste od lani i službeno postali korisnici Rojca, jer vam je dodijeljena prostorija u sjevernom krilu zgrade. Ipak, još ste uvijek podstanari?

-Išlo je to ovako. Ljeto 2009. godine u AB Originalu dočekalo je oko 40 članova, što je počelo stvarati problem s dvoranom u kojoj smo trenirali- prerasli smo je, ali volje za nastavkom usavršavanja naših vještina nije nedostajalo. Trenirali smo u dvorani i ispred nje uz muziku s mobitela. Članovi Studentskog centra prepoznali su naš trud te nam ponudili pomoć barem tijekom ljetnih mjeseci. Tako smo cijelo ljeto mogli trenirati u dvije dvorane (Zaro i SC-u). Međutim, s novom školskom godinom stvari su se ponovno zakomplicirale. Ponovno smo bili na ulici, što je izazvalo strah da ćemo morati ugasi udrugu, dok nam ruku spasa nije pružila Distorzija u čijim ste nas prostorijama i danas zatekli. Do daljnog ostajemo tu, jer su nam za uređenje prostora potrebna sredstva koja ne uspijevamo sakupiti, budući da svoj radi financiramo isključivo iz članarina kojima za sada uspijevam pokriti tek troškove opreme i odlaske na natjecanja, a do sponzora je teško doći. Naglašavam da smo u AB Originalu svi volonteri - od vodstva do trenera. Jedina nam je plaća zadovoljstvo članova i njihov napredak.

Unatoč poteškoćama s financijama, pozitivne energije s kojom ste započeli vašu plesnu priču ni danas vam ne nedostaje?

- AB Original danas broji 70-ak članova, a nove primamo tijekom cijele godine. Nastupamo stalno, doduše uglavnom u Puli i okolici, ali nije bitno. Bitno nam je jedino da ljudi-

ma predstavimo svoj trud.

Osim udruga koje su vam ustupile svoje prostore, suradujete li još s nekim korisnicima Društvenog centra Rojca ili s nekim drugim srodnim udrugama u gradu i šire?

-Znamo se s raperima koji vježbaju u Rojcu. Suradivali smo na nekoliko njihovih spotova. Graffiteri su povučeni, jer je ta njihova aktivnost kod nas još uvijek ilegalna, iako ima jako puno kvalitetnih autora koji bi svojim radovima mogli oplemeniti mnoge gradske javne površine, kada bi im to bilo omogućeno. Posestrili smo se i s zagrebačkom udrugom Savršen krug koja pomaže mladima s problemima. Pomagali smo im, kao suorganizatori u organizaciji UFBB-a, kao i ljetnog kampa u šibenskom Solarisu.

Proteklo ljeto ste po prvi put organizirali i breakdance seminar u Puli?

-Da, u srpnju smo održali trodnevni seminar pod nazivom Duch monsters u suradnju s Anom Hazler iz Amsterdamske plesne škole. Tri njihova vrsna instruktora naučila su nas i naše goste iz cijele Hrvatske, kao i nekoliko stranaca iz Švedske, Finske i Nizozemske mnogim korisnim trikovima. Sve u svemu, bilo je to jedno krasno iskustvo. Vjerujemo da nećemo stati na tom jednom seminaru, nego da će suradnja biti nastavljena na obostrano zadovoljstvo. Za sada planiramo isti takav seminar održati i dogodine, a uspijemo li sklopiti financijsku konstrukciju iduće bismo godine u Puli željeli organizirati prvi veći breakdance susret, tzv. jam, koji bi okupio breakere iz cijele Hrvatske. Time bismo Pulu mogli promovirati i kao breakdance grad.

I za kraj....

- Želimo ljudima pokazati da breakeri nisu neki bahati klinici koji stvaraju probleme, već je to što radimo jedan zdrav način života koji mladima daje priliku za druženje i kreativno ispućavanje viška negativnosti kroz ples. Ne posustajemo, jer nam je breakdance u srcu!

D.K.

Ovo nemojte pokušavati sami...

lom života. Pored breakdancerca tu se mogu uvrstiti i skateri i graffiteri i DJ-evi i MC-jevi koji se tim glazbenim stilovima bave. Sam naziv dolazi iz dva termina: Break (pauza) i Dance(ples) jer su prvi breakeri izvodili svoje točke u pauzama između drugih izvođača. Sama ideja hip-hop kulture nastala je u Americi 60-ih godina proteklog stoljeća, dok je breakdance u početku služio uličnim skupinama da bi pokazali tko je jači.

Ok, sad kad smo to razjasnili, reci nam ponešto o vašim počecima bavljenja ovom

nirati s još većim entuzijazmom koji je dodatno ubrzao stvari. Počeo je rasti broj članova, pridružili su nam se breakeri iz cijele Pule i krenuli smo nizati nastupe, mahom dobrotvornog karaktera. Bilo je tu nastupa za Grad Pulu, za Brijune, dobrotvornih modnih revija, otvaranja dućana, plesnih skupova i slično, a počeli smo sudjelovati i na natjecanjima, pa nisu izostale ni prve potvrde kvalitete našeg truda.

Juniorska grupa je 2009. godine na natjecanju u zagrebačkom klubu Shambala osvojila prvo

RAZGOVOR:

SLAVEN BOROVEČKI,
ČLAN KING SHANGO
SOUNDSYSTEMA,
SELEKTOR I
PROMOTOROM
REGGAE GLAZBE

RITAM HARMO NIJA I ENER GIJA

Jako je malo ljudi uopće znalo da postoji nešto drugo što mogu slušati osim Bob Marleya. Iskreno, ta me činjenica pomalo smetala, jer što sam više istraživao i slušao reggae, htio sam tu energiju prenijeti i na ostale mlade ljude u Puli.

Slaven Borovečki

Kad i gdje ste prvi put čuli karijsko-kjamajkansku vrstu glazbe, popularni reggae?

- Generalno, moj prvi dodir sa reggae glazbom desio se osnivanjem Seasplash festivala. Nakon 2. festa u društvu se pojavila kazeta s najboljim mixom reggae muzike koja je mene i moje frendove oduševila. Mogu slobodno reći, od tada smo se počeli više zanimati za reggae.

Zašto bas ta vrsta glazbe? Što vam je kod nje bilo najzanimljivije?

- U početku me fascinirao taj ritam i harmonija. Koliko god svima zvučao monotono i "isto", ustvari je veoma veseo i plesan. Što sam više slušao starije izvođače i stare stvari, sve mi se više sviđalo i, mislim, da me zato još uvijek to nosi, jer mi nikada nije dosta slušanja i istraživanja.

Koliko se reggae scena danas razlikuje od nekadašnje?

- Hmm... Kada sam počeo slušati reggae u Hrvatskoj nije postojala scena, osim one koju je "stvorila" Udruga Seaplash, a koju su činila jedan do dva partyja godišnje. Jako je malo ljudi uopće znalo da postoji nešto drugo što mogu slušati osim Bob Marleya. Iskreno, ta

me činjenica pomalo smetala, jer što sam više istraživao i slušao reggae, htio sam tu energiju prenijeti i na ostale mlade ljude u Puli. U proljeće 2005. godine s još jednim kolegom organizirao sam prve reggae slušaonice u prostorijama Udruge Metamedij.

Tu je sve krenulo, a sada skoro 10 godina kasnije, mogu reći da svaki reggae party bude veoma dobro posjećen. Sve se više ljudi zanima i uživa u reggae glazbi. Što se tiče glazbe općenito, koliko god modernije sada zvučala, prema mojem mišljenju, svi teže prema tom nekom old school stilu. Tako da mogu reći da se nije puno toga promijenilo, osim izvođača i svijesti.

metni klub Istra je moja prva ljubav. Pratim nogomet od kada sam bio klinac. Mislim da je totalna glupost navijače smatrati nasilnicima i huliganima samo zato što zbog gluposti nekolicine, uvijek ispašta većina. Ljudi zaboravljaju da su navijači zaljubljenici u nogomet i u svoj klub. Iako su fanatični, pokreće ih upravo ljubav prema klubu za koji navijaju.

Reci nam nešto o radio emisiji PulaP. Zašto, kada, gdje...?

- Tijekom zime 2011. godine u suradnji s Udrugom Metamedij dobili smo priliku započeti s emitiranjem emisije na Radio Puli. Tako je nastala PulaP, reggae station emisija posvećena isključivo reggae i ostalim podžan-

Ti si, koliko znamo, strastveni nogometni navijač. Je li glazba koja poziva na ljubav spojiva s utakmicama, odnosno navijačima koje se često percipira kao nasilnike?

- (Smijeh) Veoma zanimljivo pitanje. Nogo-

rovima, od duba, dancehalla do soca glazbe. Trenutno nas je petoro u timu, Stefan Černi i Luka Ramljak a.k.a. te 2 Steppazi vode emisiju, Brada i Sinke mikšaju, a ja biram stvari i uređujem emisiju.

Koliko vam je i za što bitna radio emisija PulaP?

- Mislim da je dosta bitna za nas kao kolektiv, jer nas drži blizu novim izdanjima, odnosno daje nam mogućnost da budemo u stalnom kontaktu i s izdavačima i s izvođačima. Preko emisije dajemo prostor ljudima da, osim što mogu doznati što se sluša u reggae svijetu, nekad poslušaju nešto što nije aktualno, neku stariju i kvalitetniju glazbu.

Inspiracija?

- Inspiraciju nalazim u svakodnevnom životu. U radu s ljudima, u svemu što me čini sretnim i veselim, ali i u onim manje ljepšim stvarima i situacijama.

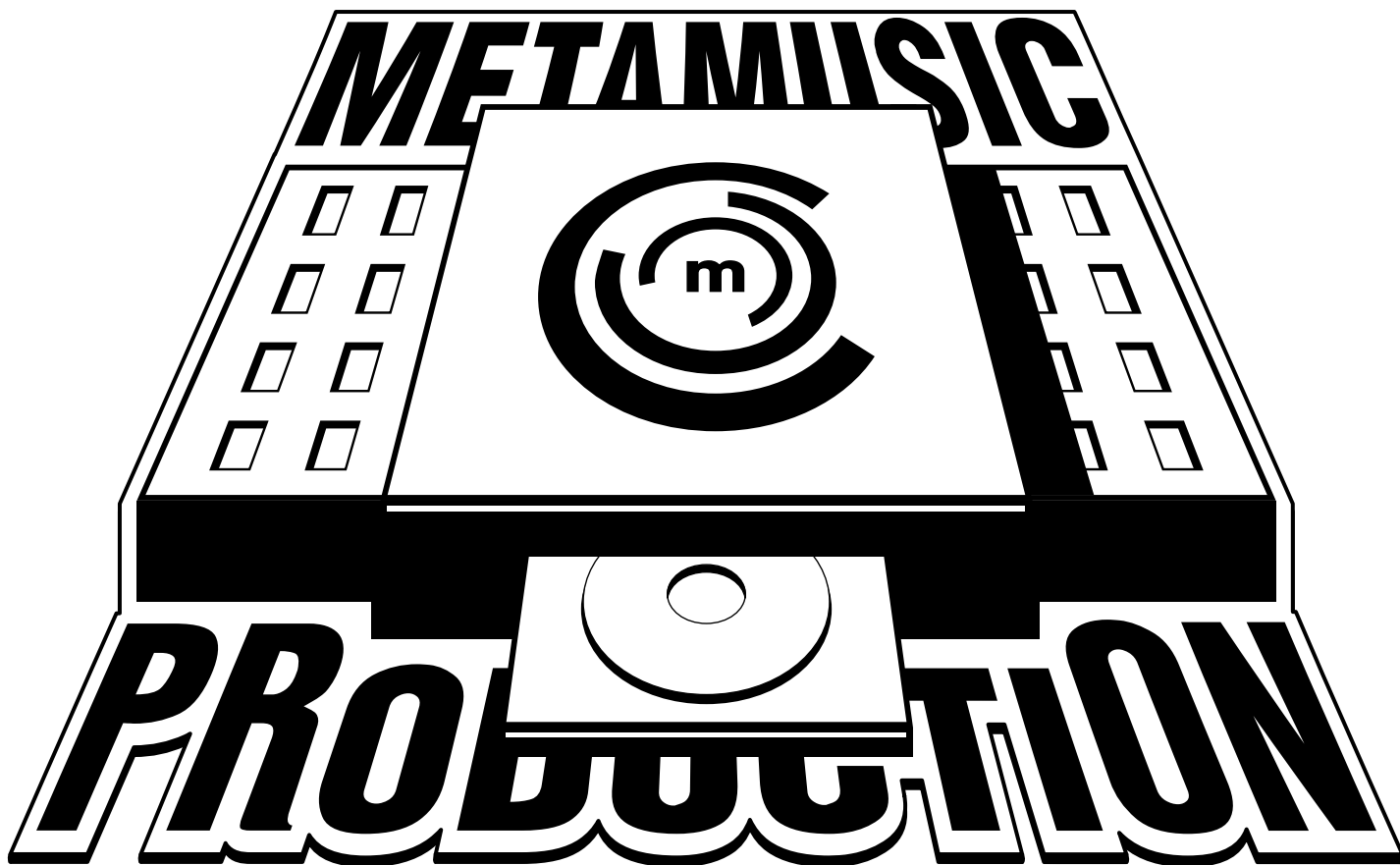
Top 5 reggae pjesama svih vremena?

- Iskreno, teško mi je izabrati samo 5 top stvari, pa ću izabrati izvođače koji su mi vječna inspiracija, a to su: Dennis Brown, Jacob Miller, Bob Marley, Gregory Isaacs, Tenor Saw, Johnny Osbourne, Garnet Silk, Buju Banton, Capleton.

Tko je, prema tvom mišljenju, najveći reggae autor svih vremena?

- U prošlom pitanju sam na brojao izvođače kojima se divim i koje smatram najboljima. Što se tiče producenata bez kojih, prema mom mišljenju, reggae ne bi postojao su: Clement "Coxsone" Dodd, Lloyd "King Jammy" James, Winston Riley, Lee "Scratch" Perry, King Tubby, ali i mnogi drugi.

Napisao: M.J.

MULTIKULTI OSLIKA

KROJCBERG, MURWILLMEER I FIJUK LABORATORIJ

U petak, 21. rujna 2012. godine, u Društvenom centru Rojc u Puli održano je predstavljanje radova nastalih na radionici Krojcbberg/Murwillmeer. Radionica je trajala od 16. do 23. rujna, a u nju je bilo uključeno 25 umjetnika okupljenih u tri umjetnička tima iz Graza, Zagreba i Beograda. Rezultati radionice, koja je prije desetak godina započela kao projekt uređenja javnih prostora unutar Rojca, uglavnom se nalaze na zidovima hodnika nekadašnje vojarne - danas doma brojnih pulskih udruga.

U ležernoj atmosferi predstavljanje je započelo oko 20:30 sati u podrumu Rojca, a nakon ispijanja domaćih rakija ručno ulivenih u epruvete, ono je 'odselilo' na peti kat. Iako su neki očekivali i 'službenu' prezentaciju radova te barem nekoliko pozdravnih riječi organizatora, ovo se nije dogodilo. Ipak, do informacija o umjetnicima i njihovim intervencijama u tkivu Rojca nije bilo teško doći.

Organizacijsku stranu radionice, s hrvatske strane, predstavio nam je Slave Lukarov iz zagrebačke udruge Otompotom koja Krojcbberg oduvijek organizira u suradnji s udrugom Distorzija iz Pule.

Udruga Otompotom djeluje od 2003. godine, a dosad je proizvela oko 29 kratkih filmova, organizirala desetak samostalnih i 20-ak grupnih izložbi, radionice te festivale. U novije vrijeme udruga je u Bolu na Braču pokrenula i Supertoona, festival animacije. Osim Lukarova, jedini stalni član Otompotoma je Ivan Klepac. Oboje su arhitekti po struci, a njihova životna filozofija utemeljena je na 'uspješnoj nezaposlenosti'. Budući da je u našoj zemlji mnogo nezaposlenih, upitali smo za recept - kako biti i nezaposlen i uspješan?

- Neka se dugotrajno i mukotrpno bave onim što žele i vole i što ih užasno zanima. No, postoji jedna mala caka u tome - moraju imati mala materijalna potraživanja - objasnio nam je Lukarov.

Ulice 'grada' Karlo Rojca

Projekt Krojcbberg započeo je kada je Otompotom dvojac zapazio da udruge uglavnom uređuju svoje unutarnje prostore, dok vanjski hodnici koji udruge povezuju uglavnom ostaju i dalje odjeveni u svoje staromodno vojno ruho.

- Zamislili smo da smo kao javna služba koja uređuje grad, jer Rojc doživljavamo kao grad. Ovdje ima toliko različitih udruga i ljudi, a baš kao na gradskim trgovima i u Rojcu se mogu u isto vrijeme vidjeti biznismen s aktovkom, sportaš u trenerci, majka koja svoje dijete vodi na ritmiku, punker koji pije na stepenicama...Zato se projekt i zove Krojcbberg - kao K(arlo) Rojc - Berg, gdje je Berg sufiks koji se u njemačkom često koristi pri imenovanju gradova - ispričao je Lukarov. Tako je počelo oslikavanje zidova Rojca, tako su nastale instalacije u dvorištu, kao i brojni stripovi.

Autorica Susa bavi se ženskom emancipacijom

Unatoč tome što je Grad Pula u početku Krojcbberg prepoznao kao projekt koji 'oplemenjuje javne prostore grada', unatrag dvije godine Krojcbberg je izgubio financijsku podršku Grada.

- Gotovo smo odustali od svega, no ove godine došli su nam prijatelji iz Austrije koji su iz Graza nabavili sredstva te ljudi iz Beograda koji su prikupili sredstva iz jedne francuske fondacije. Sa svih strana daju se novci za ovu radionicu, osim iz Pule - istaknuo je Lukarov.

Na radove koje je u okviru Krojcbberga dosad stvorilo preko 150 različitih autora, reakcije su uglavnom pozitivne. Lukarov je ipak svjestan i ponekih negativnih reakcija.

- Mislim da je ono što smo mi našim radovima na zidovima prekrili bilo mnogo neprimjerenije za malu djecu. Znamo da su ovdje brojne udruge, da ovuda trče djeca, ali stvarno ne radimo direktno provokativne radove. Uglavnom su svi zadovoljni. Neki ne razumiju radove, ali to nije bitno. Svi razumiju da Krojcbberg donosi promjene i da Rojc sada izgleda bolje no ranije - rekao je Lukarov i dodao - Žao mi je što se zidovi ne pripreme prije nego dođemo slikati, pa se radovi, nakon nekog vremena, odljepljuju sa zidova.

Ovaj bi se problem mogao zaobići prethodnim gletanjem zidova, u što bi se mogle uključiti udruge Rojca koje žele da zidove u njihovoj blizini oslikaju Krojcbbergovi umjetnici,

Igor F. Petković predstavio je svoj i ostale radove

predložio je Lukarov i ustvrdio da su planovi za budućnost Krojcbberga ozbiljni.

- Igor Petković donio je potpuno novu snagu i energiju Krojcbbergu te se sada sredstva mogu tražiti i od međunarodnih fondacija i slično. U budućnosti očekujemo više sredstava, a nadamo se i da ćemo raditi skulpture u dvorištu, što je naša velika želja - poručio je Lukarov.

Neki novi-stari mostovi

U šali se predstavio kao 'šizofreni Jugo-Švaba'. Njegova veza s Pulom započela je kada je prije dvije godine bio jedan od 20-ak umjetnika iz Graza koji su, u suradnji s galerijom Makina, na dan Grada Pule, održavali performanse, izložbe i instalacije. Igor Friedrich Petković tada je shvatio da, osim zajedničke povijesti, Pula i Graz imaju mnogo sličnosti. Zato je ove godine na Krojcbberg doveo desetero austrijskih umjetnika da bi svojim radovima u Rojcu dodatno učvrstili vezu i obilježili 40-u obljetnicu dvaju pobratimskih gradova - Pule i Graza.

- Koncept je 'Mura hoće more' ili 'više' (Murwillmeer), a njime pokušavam povezati Austriju i Balkan. Za mene osobno, to je i most između mog oca i moje majke, koji dolaze iz Austrije i Srbije. Mislim da samo umjetnost može izgraditi takve mostove, uhvatiti srce ljudi i dati vizije onoga što bi tek moglo biti. Tijekom ovih tjedan dana održavanja radionice vidio sam da možemo živjeti iznad granica koje postavljaju jezik, kultura i politika. Radeći u okviru Krojcbberga svi smo uživali - rekao je Petković, čiji su projekt financijski podržali i regija Štajerska i Ured gradonačelnika Graza. Njegova je nada da će iduće godine veza Pule i Graza biti i čvršća te da će nastati novi mostovi i nove veze između regija koje danas spadaju u različite države, a vezane su

zajedničkom poviješću.

- Želim pronaći političare dovoljno hrabre za naše nove ideje koji će vidjeti da mi umjetnici imamo vizije koje politika nema - istaknuo je Petković.

Fantastični Fijuci

Više o Fijuk laboratoriju ispričao je autor Bruno Tolić.

- Fijuk laboratorij dio je kolektiva koji se zove Novo doba, a baziran je u Beogradu. Bavimo se stripom, vizualnim umjetnostima, muzikom, tehnikama štampe i slično. Na zidovima su radovi i onih autora koji nisu bili na radionici, iz Beograda, Zagreba i Ljubljane, kao i ostalih mjesta - ispričao je Tolić i dodao da je za vrijeme ovogodišnje radionice stripa i sitotiska nastao fanzin prema tekstu 'Porno depresija' Bojana Žižovića, kojeg je uglazbio Franci Blašković. Na primjeru svog rada Tolić je pokušao približiti i koncepciju 'underground' umjetnosti.

- Moj rad ulazi u sam underground i koristi motive i stileme iz undergrounda. Poruka rada jest da ništa nije OK. Sistem u suštini ne valja. Meni jest OK u životu, ali znam da generalno na svijetu stanje nije OK. Alternativna,

Zaljubljeni par

underground umjetnost uvijek teži tome da ne ide u estetiziranje, nego u jasnu, direktnu poruku. Bavimo se onime što se u kulturi vidi kao problematično - objasnio je Tolić.

Imidž Rojca

Na pitanje o tome što misli o imidžu stvorenom putem Krojcbberga, Tolić je rekao da podržava ideju koja likovnicima i amaterima pruža priliku za dekoriranje prostora koji je sada i službeno prostor za nezavisnu kulturu. Općenito, cjelokupna ideja je, prema Toliću-

Akvarij Helge Chibidziure

AVANJE ROJCA 2012.

vom mišljenju, dobra, dok kao autor koji ima vlastito viđenje likovnosti može primijetiti da nekim autorima više, a nekima manje polazi za rukom svoje radove uklopiti u ambijent Rojca.

- No, to je pitanje od autora do autora, rekao je Tolić koji se kao sudionik Krojčberga osjećao fantastično.

O imidžu Rojca koji nastaje kroz Krojčberg upitali smo i austrijsku umjetnicu Helgu Chibidziuru koja se inače bavi sitotiskom.

- Mislim da je projekt dobar jer dovodi umjetnost unutar Rojca i da je dobro da se umjetnost uvede u prostor koji je toliko prostran. Dobra je ideja povezati Austriju i Hrvatsku te pokazati Austrijancima kako Hrvati žive. Nadam se da će se dogoditi i razmjena u obrnutom smjeru te da će Hrvati imati priliku sudjelovati u sličnom projektu u Austriji - rekla je Chibidziura.

Oduševljena time koliko je prostora imala na raspolaganju za svoj rad koji obuhvaća oko 100 m kvadratnih prostora, Chibidziura je na zidove i strop Rojca tehnikom sitotiska nanijela riječne ribice iz Graza, a tu su i morske ribice iz Pule, kao i rečenice koje ocrtavaju svađu ribica. Iako za svađu ribice i nemaju nekakvog osobitog razloga, one ipak moraju zajedno živjeti u akvariju u kojem postoje i bombe koje bi mogle eksplodirati. Ove su bombe, prema mišljenju umjetnice, još jedna veza Pule i Graza, a asociraju na Drugi svjetski rat.

Intimni autoportret Nikoline Ivezić

Radovi Nikoline Ivezić u Puli bivaju uništenima!!?

Poznata hrvatska slikarica i konceptualna umjetnica Nikolina Ivezić već je po četvrti put sudjelovala u projektu Krojčberg. Njen najnoviji rad nalazi se u podrumu Rojca, a dio je ciklusa vlastitih autoportreta iz kupaone kojeg je radila zadnjih godinu dana. Autoportret u Rojcu trebao je biti jedan od radova, no, budući da su umjetnici provalili u automobil parkiran ispred Rojca, svoje je vrijeme utrošila na komplikacije nastale provalom. Jedini nastali autoportret prikazuje umjetnicu u trenutku povraćanja u toaletu, a ovakve momente, kako kaže Ivezić, ljudi obično ne žele prikazati na slikama.

- Ova scena mi se činila primjerenom za podrum Rojca. Trebalo je biti i još nekoliko slika, a nadam se da se nitko neće uvrijediti što je ispala samo ova s povraćanjem - objasnila je Ivezić, čije radove u Puli gotovo uvijek zatekne nesretna sudbina.

- Nažalost, sve što sam dosad napravila uništeno je. Skulptura Isusa Supermana uništena je nakon tjedan dana. Bila je tu i Karla, mali reljef, čije su 'cice' začas 'otišle', kao i jedna viseća skulptura koja je nestala. Na događanju Tu smo 3, u organizaciji Muzeja suvremene umjetnosti Istre, stup kojeg sam postavila na Giardine uskoro je bio rasturen. Danas ga imam samo u dijelovima - ispričevala je Ivezić.

Uz Ivezić i ostale spomenute, u ovogodišnjem Krojčbergu sudjelovali su i brojni drugi umjetnici koji su svojim radovima uljepšali pulski Rojca. Među njima je i Austrijanac Robert Vindenick koji je u zid Rojca ugradio oronitsko jaje. Prema riječima umjetnika, jaje, osim što energetski osvježava prostor, može i iscjeljivati. Sve što je potrebno jest uz njega stajati sat vremena. Također, jedan od autora bio je i Nenad Laktašić koji je, osim Ivezić, jedini u podrumu smjestio svoju instalaciju - tunel koji povezuje ulice grada Rojca.

Krojčberg - drugačiji pristup životu

Projekt Krojčberg poziva na, možda i ne toliko nove, ali svakako drugačije koncepte promišljanja svijeta i djelovanja. Kao takav, hvale je vrijedan, a, osim bogate tradicije, ima i dobar potencijal da, na neki način, preraste sam sebe i postane nešto veće, jače i bolje. Svakako je važno i da projekt bude prepoznat i u očima potencijalnih financijera, pa Krojčbergu možemo poželjeti samo najbolje. Nova suradnja s austrijskom stranom ovom projektu neoporecivo donosi zamah i dodatnu težinu. Krojčberg u tom smislu ima razloga nadati se najboljem u svojoj budućnosti!

Sitotisak izbliza

Potreba dodatne koordinacije, suradnje i promocije

Za događaj koji je 21. rujna predstavio radove više od 20 austrijskih, hrvatskih i srpskih umjetnika, najveća je šteta njegova relativna 'nevidljivost'. Naime, o njemu su na Internetu jedva postojale informacije (otprilike dvije stranice donosile su informacije o Krojčbergu 2012.). Međutim, možemo se nadati da će ova poteškoća te eventualne ostale poteškoće, u nekoj perspektivi, biti prevladane međusobnim povezivanjem i koordinacijom u okviru Saveza udruga Rojca, ukoliko Savez organizira nešto poput jedinstvenog odjela za odnose s javnošću koji će svojim aktivnostima sve svoje javnosti pravodobno i jasno informirati o svemu što se u Rojcu zbiva. Ipak, odgovornost je i svakog organizatora maksimalno voditi računa o vlastitoj promociji. U krajnoj liniji, projekt u čiju je realizaciju uloženo mnogo truda i ljubavi, jedino to i zaslužuje.

Napisala: Dunja Mickov

Tko je tko u Grazu i Puli

Znak zabranjeno austrijske autorice

Fijuk laboratorij

Pripremanje zida za još jednu intervenciju

BANKA ZA SVA VREMENA

Gdje radiš?

U „Banci vremena“.

Hmm, zvuči zanimljivo?

Odnedavno je jedna „podružnica“ otvorena i u Puli. „Nemamo novaca, ali imamo jedni druge“ mogao bi biti njen moto, jer u vrijeme novčarske krize, ovaj model međusobne razmjene stvara alternativne osnove za neku moguću, buduću „održivu ekonomiju“. O iskustvima s prvom hrvatskom bankom vremena popričali smo s voditeljicom ovog projekta, Danijelom Poropat i koordinatoricom, Sandom Letonja-Marijanović ...

Kako i kada ste za nju saznali i što je to zapravo „Banka vremena“ (u nastavku BV)?

Danijela: U BV ne donosite novac već samo vaše slobodno vrijeme i dobru volju. Svatko može donirati svoje vrijeme u vidu neke svoje aktivnosti i za istu količinu uložene vremena dobiti kredite koje može utrošiti na „vrijeme“ nekog drugog. Dakle-princip sat za sat (iliti „ura“, odatle i naziv podružnice, „Ura po ura“). Prvi put sam o toj ideji čula od prijateljice iz Trsta. Kasnije sam pročitala zanimljiv članak od Elia Velana u Glasu Istre upravo o tršćanskoj banci vremena. Istražujući dalje na netu, s prijateljima iz Gradske radionice, jako samo se zainteresirali za cijelu priču. Povezali smo se s Banche del Tempo Italija, čiji su članovi dali značajnu podršku kroz primje-

Publikacije Gradske radionice

Sanda: Prvi put sam taj pojam čula lani u „Gradskoj radionici“... i ranije sam znala za neke slične sisteme razmjene, poput LETS sistema, ali s „Bankom vremena“ sam se susrela konkretnije, „na terenu“, i zainteresirala me... iako smo to među prijateljima nekako prirodno već činili-razmjenjivali usluge, gradili štale, brali masline, piturivali kuću...uvijek je bilo normalno nekom pomoći da se preseli i sl... međutim, ima i onih koji nemaju koga pitati, ili konkretno u svojoj bližjoj okolini nemaju dostupnog stručnjaka iz nekog područja... tu uskače BV, čiji su članovi upoznati s uslugama i stručnim vještinama drugih članova, te ih sukladno potrebama razmjenjuju. Sat vremena konzultacija s psihologom ili branja maslina vrijede isto kao npr. sat vremena šivanja ili čuvanja djece. Najbolje bi bilo kad bi svaki dio grada imao svoju BV...kvartovska spika...najbliže, najbolje, najjeftinije...

Sada, dakle, djelujete u sklopu „Gradske radionice“, kao jedan od pod-projekata te udruge. Kako vam idu prvi koraci, koji su prvi rezultati, prvi izazovi?

Sanda: Do sada smo u sklopu aktivnosti informiranja javnosti i javnog zagovaranja održali nekoliko radionica i javnih predstavljanja projekta, tiskali smo promo-materijale i bili solidno medijski popraćeni. Danas nas zovu iz cijele Hrvatske, npr. ljudi iz Osijeka i Rijeke

U ovoj banci nisu svi u crnim odjelima

re dobre prakse, savjete i pomoć u postavljanju elektroničkog programa za vođenje BV. Zatim smo prijavili projekt Nacionalnoj zakladi za civilno društvo, dobili malu potporu i tako je krenulo.

se žele uz našu pomoć konstituirati, potaknuti našim primjerom u Rovinjskoj udruzi Hrast već su oformili BV, a također je jedna pokrenuta u Zagrebu. S obzirom da je „Veznik“ list Rojca, dodajmo i to da smo u Rojcu imali javno predstavljanje i da su nam prošle godine u

provedbi programa pomogle i udruge Metamedia, Zelena Istra i ZUM, „zaradivši“ tako i nekoliko „ura“ u BV.

Danijela: Kroz BV se potiče veće uključivanje građana u život zajednice kroz davanje usluga bližnjima ili grupama ljudi kojima je takva usluga potrebna. Ove godine provodimo i projekt „Ekonomija zajedništva kroz banku vremena“ koji sufinancira Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Istarske županije. Projekt je orijentiran na primjenu modela BV u angažiranju starijih osoba, a bitan akcent je i na međugeneracijskoj solidarnosti gdje se kroz BV starijim i nemoćnim osobama pružaju razne usluge. Za taj projekt imamo i podršku Upravnog odjela za društvene djelatnosti grada Pule.

Od ograničavajućih faktora, ono što smo do sad primijetili jest da su ljudi spremniji davati usluge nego tražiti. Koliko god je to jako lijepo, na neki način je i problem, jer dokle god netko ne traži vi nemate mogućnost dati. Zapravo ovo ustručavanje od traženja usluga usporava sam dinamizam razmjene.

Imate li i koju brojku kojom možete ilustrirati dosadašnju aktivnost „Ure po ure“?

Sanda: Od rujna 2011. do danas upisali smo 43 člana, (od toga 6 udruga), i razmijenili preko 400 odrađenih sati...najviše članova je srednje dobi, najmanje ima studenata i penzića, u našoj strukturi ima više aktivnih članova koji su zaposleni nego nezaposlenih, a žena puno više nego muškaraca...

Možete li nam dati jedan konkretni primjer funkcioniranja vaše banke?

Sanda: Zamislite si npr. računalnog freaka koji po cijele dane sjedi za kompjuterom i stvara čudesa ali, zgažen od bolova u tijelu, treba pomoć masera. On će npr. potrošiti sat, dva svog vremena kako bi nekome popravio računalo, ali će zato te svoje uložene sate moći zamijeniti za dobru masažu... Nešto tako je vrlo lako izvesti posredstvom BV. Zapravo, ovaj je primjer stvaran...samo nisam navela imena.... dodam li tome i činjenicu da je naš freak potrošio dva sata za popravak računala, te mu je tako ostao još jedan „zaradeni“ sat kojim je i svoju suprugu počastio masažom, taj si je par na ovaj način složio lijep „izlazak“. Do sada su članovi „Ure po ure“ razmjenjivali sate ličenja zidova, pomoć u obnavljanju i

uređenju kuće, pomoć u vrtu, popravak kompjutera, masaže, čuvanje kućnih ljubimaca, prijevode, asistenciju starijim osobama, sitne kućni popravci, peglanje, psihološko savjetovanje, pomoć pri selidbi, instrukcije iz joge, uslugu prijevoza, posudbe alata, snimanje...

Kako biste nekoga ukratko uvjerali da se učlani?

Danijela: Rekla bih da BV obnavlja dobrosusjedske odnose, razvija povjerenje među ljudima i osnažuje zajedništvo. Ugodno je dijeliti, biti koristan, razmjenjivati iskustva, stjecati nova znanja i nove prijatelje. Puno je lakše neke poslove obaviti u društvu nego sam. Postoje i poslovi za koje nemamo vremena ili ih ne volimo raditi (npr. brisati prašinu, peglati, ići po „špežu“, počupati korov u vrtu...), a to netko može uraditi za nas, dok mi za nekoga možemo uraditi nešto drugo što nam predstavlja zadovoljstvo. Tako nam BV može pomoći i da uštedimo na svom kućnom budžetu.

Sanda: Pretpostavljam da nakon ovakvih zdravorazumskih argumenata ljude ne bi trebalo puno nagovarati...ali možeš dodati i činjenicu da danas ima puno nezaposlenih, studenata i srednjoškolaca kojima svako radno iskustvo dobro dođe, kao i vitalnih i aktivnosti željnih umirovljenika čiji potencijali ostaju neiskorišteni, a oni depresivno kunjaju osjećajući se beskorisnom smetnjom. Tako ova inicijativa može biti i inkubator za razne alternativne oblike razmjene, ali i svojevrsna podrška poboljšanju kolektivnog raspoloženja u gradu. Jer svaka kreativna osoba dodaje kap svog zadovoljstva u zajedničku svijest, kao što je i svaka tuga ruši...

Sanda Letonja i „klijent“ Banke...

Što dalje planirate npr. do nove godine?

Sanda: Namjera nam je intenzivnije raditi na kampanji banke vremena po gradovima Istre, dogovarano predavanja u Rovinju, Pazinu i Labinu kako bi i u ovim gradovima ljudi organizirali svoje BV centre. Također, na jesen pripremamo pozvati sve zainteresirane koji žele i mogu davati instrukcije za učenike osnovnih škola da se jave, jer ćemo na nivou grada nastojati povezati „instruktore“ i učenike, kako bi članovima BV ponudili i pomoć u savladavanju školskih obaveza njihove djece...

Danijela: U provedbi projekta „Ekonomija zajedništva“ pripremamo i suradnju sa Socijalnom službom Grada, Domom za stare i nemoćne Alfredo Štiglic, Mjesnim odborima i udrugama koje su orijentirane starijim i nemoćnim osobama. Općenito, smatramo da je BV društveno vrlo koristan projekt, jer osnažuje odnose unutar zajednice i tako razvija društveni kapital koji se bazira na uzajamnom povjerenju i potpori.

Kako postati članom BV i kako vas zainteresirani mogu kontaktirati?

Sanda: Svaka punoljetna osoba koja želi svoja znanja i vještine dijeliti s drugima može postati član BV. Potrebno je javiti se u ured BV (Lj.Posavca 10) gdje će biti upoznati s pravilima funkcioniranja. Ove je godine članarina besplatna.

Kontaktirati nas možete i na tel. 217-464, mail: bankavremenaaurapoura@gmail.com, ili preko FB-a ...

D.K.

KINO POD ZVIJEZDAMA U DVORIŠTU DRUŠTVENOG CENTRA ROJC PREDSTAVILO SVJETSKI POZNAT DOKUMENTARAC:

Ova zemlja je naša zemlja: Borba za povratak zajedničkih dobara

Solarno svjetsko kino CosyMo Solar putuje je mobilno kino na otvorenom koje se u potpunosti napaja solarnom energijom. Turneja solarnog kina prekogranični je projekt koji surađuje s partnerima poput filmskih festivala, filmskih škola, nevladinih organizacija te individualnim inicijativama. Upravo je jedna takva suradnja s Pula Film Festivalom i udrugom Zelena Istra već treću godinu zaredom dovela dragog nam gosta iz Nizozemske u dvorište Društvenog centra Rojc koji iz godine u godinu uveseljava svojim dolaskom sve veći broj posjetitelja kina pod zvijezdama. Ovaj projekt osnažuje gospodarsku i socijalnu koheziju među svojim sudionicima, promiče kulturnu raznolikost kroz film, potiče

Ove je godine kino pod zvijezdama obišlo male istarske gradove, kao što su Barban, Labin, Premantura, Fažana i Savičenta, dok mu je polazišna točka bila upravo kod nas - u dvorištu Društvenog centra Rojc

uporabu održive energije te stvara europsku i svjetsku mrežu u kojoj svi partneri imaju koristi te mogu uzajamno učiti i crpiti snagu. Domovina Solarnog kina je Kraljevina Nizozemska. Ovo "čudo" tehnike ima vlastiti solarni sustav napajanja s tri solarna panela koja se nalaze na krovu kombija koji za vožnju

Tražila se i stolica više..

koristi električnu energiju ili biogorivo. Solarnom energijom također se napaja i sva audiovizualna oprema potrebna za održavanje filmske projekcije koja može trajati i do 8 sati. Samo pola sata pripreme za filmsko platno i zvučnu opremu, na nekoj neobičnoj lokaciji, i sve je spremno za noćni filmski doživljaj na otvorenom. Solarno kino je alternativan i zabavan način promoviranja uporabe prirodnih resursa, odnosno obnovljivih izvora energije kojim trebamo i moramo težiti, ukoliko želimo živjeti u barem donekle zdravom i prirodnom okruženju.

Ove je godine kino pod zvijezdama obišlo male istarske gradove, kao što su Barban,

Na projekcijama filmova bilo je svih uzrasta

Labin, Premantura, Fažana i Savičenta, dok mu je polazišna točka bila upravo kod nas - u dvorištu Društvenog centra Rojc predstavljanjem izvrsnog dokumentarnog filma "OVA ZEMLJA JE NAŠA ZEMLJA: BORBA ZA POVRAK ZAJEDNIČKIH DOBARA" (u originalu "This Land is Our Land: The Fight to Reclaim the Commons"). Produkcija: Zaklada za obrazovanje medija (Media Education Foundation (MA, USA); Glavna uloga: David Bollier (više na <http://bollier.org>); Redatelj: Jeremy Earp i Sut Jhally; Scenaristi: David Bollier i Jeremy Earp; Producenti: Jeremy Earp i Andrew Killoy

Sjedeći na pokošenoj travi, očišćenoj od otpada i stakla (ovom prilikom na tome zahvaljujemo djelatnicima pulske gradske čistoće, čije ime ne spominjemo isključivo reklame radi) i mali i veliki, i stari i mladi i žene i muškarci doznali su nešto više o dobrima koje im "za šaku dolara" sve više otimaju privatni korporativni interesi, ali i dobili pokoji pozitivan

savjet na koji ih način u tome spriječiti, budući da upravo pravo na zajednička dobra stječemo svojim rođenjem, a ne iznosom na bankovnom računu.

U idućih nekoliko poglavlja donosimo vam kratak pregled tema kojima se ovaj dokumentarac bavi i o kojima govori na dinamičan i, prije svega, iskren, neki bi rekli surov način.

Prisvajanje odnosno privatizacija zajedničkih dobara u pravilu započinje od zemlje i prirode - šuma, mineralnih sirovina, voda i sl., na kojima korporacije zarađuju ogromne količine prihoda, a narod uvijek izvuče deblji kraj. Privatno preuzimanje onoga što je ne-

kada pripadalo svima nama prikazuje se kao napredak za čovječanstvo. Ovaj film bavi se upravo ovom tematikom, pokazujući i dokazujući da stvari nisu baš takve kao što su u teoriji zamišljene...

Određeni oblici zajedničkih dobara datiraju još iz doba Babilona, a današnji oblik definirali su Rimljani. Ta "društvena sigurnosna mreža" preuzeta je i priznata kasnije u Engleskoj u Magna Carti, a bila je i jedna od temelja stvaranja američkog Ustava. Mnogi kasnije doneseni zakoni bili su također utemeljeni na principu zajedničkih dobara, ali, kad se klima promijenila i kad je politika tržišta, korporatizma i privatnog vlasništva preuzela glavnu riječ, ti isti zakoni su često osuđivani i proglašavani socijalističkima ili čak komunističkima.

Istraživanja su pokazala da je gotovo 1/4 svjetske biomase (šuma, usjeva, biljaka...) pretvorena u robu i prodaje se na tržištu! Privatno preuzimanje onoga što je nekada pripadalo svima nama prikazuje se kao napredak za čovječanstvo, iako se potom nameće jedino logično pitanje - koja je cijena tog "razvoja"?

Ne "ograđuje" se samo priroda, nego i kultura i znanje, iako je to možda nekima teško pojmiti. Radijska i televizijska koncesija nekada je značila da koncesionari moraju zauzvrat javnosti pružiti točno određeni i veoma visoki postotak tzv. javno korisnog sadržaja. Bilo bi zanimljivo istražiti kakvi su ti postoci i što sve ulazi u domenu takvog sadržaja danas, kad smo svjedoci goleme količine reklama i raznog drugog "opijuma za mase" koji je preuzeo medijski prostor. Korporativno "ograđivanje" nastavlja hrabro dalje i polako se infiltrira u najrašireniji medij današnjice - Internet, čija se otvorenost i demokratičnost iz korporativnog kuta ne gleda kao vrlina nego kao prijetnja.

Zakoni o zaštiti autorskih prava uzeli su maha u svim sferama društva, sve u zaštitu korporativnog profita. Tako je npr. McDonalds zaštitio prefiks "Mc", jedne novine htjele su zaštititi riječ "Glas" u nazivima novina, a pod zabranom su i NBC-ova zvona, tako da se morate paziti i kad svirate glazbene instrumente! Da su današnji zakoni na snazi tada, djela pop umjetnika Andyja Warhola vjerojatno ne bi ni postojala. Isto vrijedi i za glazbu, u kojoj su mnogi žanrovi proizašli kao devijacije i obrade postojećih žanrova.

Argument koji mnogi protivnici zajedničkih dobara ističu je da su zajednička dobra neefikasna i da se radi o propalom modelu upravljanja resursima. Međutim, **prava tragedija događa se kad tržište preuzme i "ogradi" zajednička dobra i antisocijalne zlouporabe koje se tada javljaju.** Moguće je efikasno upravljati zajedničkim dobrima, sve je samo stvar organizacije i ljudskog kolektivnog napa.

THE END i vidimo se iduće godine na još jednoj projekciji pod zvjezdanim ljetnim nebom u našem dvorištu, još uvijek javnom dobru kojim upravlja grad, dok se 110 različitih udruga još uvijek "bore" pretvoriti ga u zajedničko dobro kojim bi upravljali na demokratski način u suradnji s gradskim vlastima.

Napisali: Ivan Divković i Rudija Pavličević

RAZGOVOR: EDGAR BURŠIĆ O 20 GODINA HARD CORE PUNK FESTIVALA MONTEPARADISO, PUNKU I PANKERIMA U PULI

MONTE PARADISO

Pankeru uči!

Kao i mnoge druge dobre priče, i ova je krenula od grupice prijatelja koji su shvatili da od kukanja nad "dosadom u gradu" nema ništa i da im nitko drugi neće odraditi za njih ono što žele. Odabrali su i počistili zapuštenu tvrđavu u kvartu, nabavili jeftin agregat i s par dasaka i žarulja sklepali prvi hard core punk festival u Hrvata koji je u međuvremenu iz lokalne atrakcije prerastao u događaj s kulturnim statusom među hc poklonicima diljem Europe, a danas slavi 20-og rođendan....

Iako im se stalno pridružuju nove mlade snage, početna ekipa i dalje čini jezgru ovog uigranog i samozatajnog (više rade, manje pričaju) kolektiva, uvelike zaslužnog i za uspješno pokretanje te održavanje mnogih drugih, mahom ljetnih festivala i događanja u gradu. Što o svemu tome misli njihov "neformalni PR" Edgar Buršić, samo nastavi čitati...

Kad d si prvi puta vidio pankera i gdje?

- Ne znam kad sam vidio prvi put pankera. Mislim da sam ih vidio tako rano da se niti ne sjećam. Sjećam se da sam s 9 godina vidio pankere u Londonu. Sebe sam smatrao hardcorašem, jer pankeri su mi uvijek nekako bili vezani samo uz alkohol. A i mjuza klasičnog punka, zvučala mi je sporo.

Od kuda ideja za pokretanje festa hard core punka u Puli?

- Budući da nas je nekolicina s hc-punk scene u Puli pratila fanzine, pa tako i ideje o squatiranju, "Uradi sam" produkciji glazbe..., pomislili smo da bi bilo dobro početi takve stvari raditi u Puli. Od organizacije neprofitnih koncerata do izdavanja bendova i fanzina. Tada nama je sve bilo profitno i sve smo htjeli bojkotirati. Vjerovali smo da trebamo izgraditi svoju scenu. Nismo se htjeli bazirati na već do tada urađenom, jer nam nije izgledalo dovoljno hc, angažirano ili što već. Naravno, nismo bili prvi koji su radili tako što, ali smo htjeli odraditi sve na novo.

Kako je fest početno funkcionirao?

- Funkcionirao je kao i danas. Prve godine s manjim bendovima. Od 1993. godine nadalje funkcionira na istom principu - jeftin upad, članovi udruge volonterski obavljaju sve organizacijske, tehničke i ostale poslove, na štandovima se mogu nabaviti zadnja "uradi sam" izdanja i slično. Ustaljena tradicija.

Po čemu ili kome je festival dobio ime?

- Festival je dobio ime po pulskom kvartu Vidikovcu, čije je originalno ime na talijanskom jeziku Monteparadiso ili Rajsko brdo. Većina nas je tada tamo živjela. Tako smo možda iz neznanja i preimenovali tvrđavu Casoni Vecchi.

Nije li se, ipak, nešto promijenilo dolaskom/prelaskom udruge/festa u Društveni centar Rojca?

- S Rojcem se učestalost programa povećala. Nismo više bili pod utjecajem hirova različitih vlasnika ili koncesionara prostora, vremenskih prilika pod vedrim nebom i slično. Imali smo svu infrastrukturu, iako smo je možda prekasno sredili. Upravo je tada započelo osipanje najvrjednijih volontera koji su ili pomalo pregorjeli ili otišli trbuhom za kruhom. U jednom trenutku imali smo više od 180 članova koji su plaćali članarinu, prostorije za bendove, itd... Tamo smo mogli i planirati pokretanje Hacklaba koji je bio i povod da se baš u Rojcu održi prvi europski Transhackmeeting.

"plesnjak" na MP festivalu

Kad već spominješ taj projekt, koji su bili njegovi ciljevi?

- Cilj Monteparadiso Hacklaba bio je pružiti ljudima besplatan pristup Internetu, educirati ih o korištenju računala, omogućiti aktivistima djelovanje na elektroničkim medijima, ali, nažalost, jeftiniji ADSL nam je malo poremetio planove. Ljudi su radije bili doma, nego u Rojcu. Više od

Momci žestoko praše

dvije godine imali smo i projekcije dokumentaraca i teško dostupnih filmova u programu "Filmovi narodu!". Imali smo tonu gostiju, među ostalima i samog Richarda Stallmana, onog koji je dodao GNU u GNU/Linux.

Kako ste uspjeli zadržati princip volonterskog rada?

- Blagoslov i prokletstvo Monteparadiso festivala je što je to više "stanje duha", nego organizacije. Svi koji su imali bilo kakve veze s punkom u Puli pomalo iz bilo kojeg razloga osjećaju Monteparadiso festival. Uglavnom, bilo je više volontera u trenucima kad se moglo nekako profitirati od Monteparadisa, a manje, kad se nije moglo. Svatko tko nas zamrzi i odmakne se od nas, nikad ništa ne napravi. Ili se pretvori u alkosa ili (p)ostane "šminker", što god to značilo.

Ne zvučiš li malo preoštro?

- Nema se tu što drugačije reći. Radi se o tome da svi oni koji su mislili da mogu bolje, nisu uspjeli nikad napraviti bolje. Ni dan danas ne postoji neki konkurentni klub ili slična organizacija. Barem ne u Puli.

Razlikuje li se koncept festivala nekad od onog danas?

- Zapravo ne. Koncept je uvijek isti, varijacija je mala i to sve funkcionira već dvadeset godina na isti način.

Dio vaše ekipe započelo je producirati uspješne festivale, otvaraju firme i sl. Smatraš li da je moguće spojiti poduzetništvo s punk ideologijom?

- Prije svega, moramo se vratiti na početak punka. Punk nije nastao u Sovjetskom Savezu ili Sjevernoj Koreji, nego u samom srcu kapitalizma - u SAD-u i Velikoj Britaniji. Punk je od samog početka bio protiv države ili za malu državu i povezan sa slobodnim tržištem. Sjetimo se samo činjenice da je Richard Branson, osnivač Virgin grupe i pokretač prvog privatnog svemirskog programa (Virgin Galactic), prvi novac zaradio izdajući album "Never Mind the Bollocks" Sex Pistolsa. Sam "Do It Yourself" / "Uradi sam" način djelovanja zapravo je privatno poduzetništvo. U bivšoj Jugoslaviji pankeri su kritizirali socijalistički sustav. Propast punka dolazi iz suprotnog smjera, odnosno, kad počinje previše ličiti na socijalizam i tražiti sredstva od države protiv koje se, kao, bori.

Druga Monteparadiso i sama je u vlasništvu tvrtke - Fazan Studio d. o. o. - s kojom pokušava biti što autonomnija. Ne zaboravimo da su udruge privatne neprofitne organizacije koje se bave djelatnostima koje su nekad bile u nadležnosti države i/ili crkve. Između novca nasilno prikupljenih od građana putem prireza, poreza i novca zarađenog na slobodnom tržištu, vjerujem, da pankeri više vole ovaj novac s tržišta.

Stil života pankera nekad i danas?

- Razlika je u tome što danas ljudi ostaju u "diru" puno duže. Nekad su jako rano otpadali. Ostalo mi izgleda da se iz godine u godinu ponavlja sa svakom novom generacijom. Malo dobrih ljudi.

Zašto panker postane skins u jednom trenutku života, kada od ljevičara postane desničar?

- Koliko je meni poznato, prvi gradski naciskin bio je panker koji je, kako sam čuo, nakon incidenta s LSD-em, postao naciskin. Dugo vremena je bio jedini i jedinstven primjerak te vrste u gradu. Drugi, koliko se sjećam, bili su u punk krugovima, ali su ih neki pankeri (ili bolje "punkeri") šikanirali radi boje kože (ma koliko nevjerovatno to zvučalo) ili ih tjerali da im kupuju cigarete i cugu. Kasnije su se ti malo nabiljali i skupili ekipu koja nije imala veze s punkom, ali je malo napadala bivše punk prijatelje. Ali to je slobodna interpretacija događaja. Često su ti pankeri koji su šikanirali mlade, koji su potom postali skins, prešli u kategoriju alkoholičara s punk majicama i frizurama da bi ih se moglo zvati pankerima, kao što je grbavac iz vica pustio brkove, da ga zovu brko.

Što znači biti panker danas - glazba, moda, svjetonazori?

- Sve to skupa i nešto treće. Kao i nekad.

Jesu li metalci pametniji od pankera?

- Jesu.

Bi li volio da ti i dijete bude panker?

- Svejedno mi je.

Deset punk evergreen pjesama? Dvije knjige koje treba obavezno pročitati i koji grad treba svaki panker posjetiti?

- U vremenu mp3-ca i Rayanaira teško je pričati o tome. Neka si svatko ponekad kupi fanzin Maximum Rock'n'Roll i neka uči od tamo.

ZLATKO GOTOVAC, UDRUGA SYNTHESSES O GLAZBENOJ SCENI U PULI I DRUŠTVENOM CENTRU ROJC

AFIRMIRANI VS. NEAFIRMIRANI

Organizirati veliki ljetni glazbeni program/festival je višemjesečni, zahtjevan i iznimno odgovoran zadatak u kojemu svi moraju pružiti maksimum.

Jedan od novijih "stanara" u Društvenom centru Rojc je i Udruga Syntheses, čiji članovi već dva desetljeća aktivno "plivaju" glazbenim vodama grada Pule, odnosno bave se uspješnom organizacijom koncertnih i ostalih manifestacija usko vezanih uz glazbu i alternativni izričaj. Ipak, ova je udruga široj javnosti najpoznatija po organizaciji velike ljetne glazbene fešte Viva la Pola! koja je i ove godine od 10. do 11. kolovoza 2012. godine u Rock klubu Uljanik po 9. put predstavila brojne afirmirane vs. neafirmirane glazbene sastave iz Hrvatske i inozemstva. Što nam je o toj danas već tradicionalnoj glazbenoj manifestaciji, ali i o glazbenoj sceni u gradu Puli te o Društvenom centru Rojc rekao glavni organizator festivala Zlatko Gotovac, pročitajte u nastavku teksta.

Kako je nastala, odnosno nastajala Viva la Pola!?

- S organizacijom underground koncerata započeli smo još ranih devedesetih godina prošlog stoljeća. Primjerice u kafiću 850i, potom u Rock klubu Uljanik i lovačkom domu Zlatni rog organizirali smo prve happeninge u sklopu kojih su nastupili tada neafirmirani, a danas publici poznati underground bendovi, kao što su Pulska garež, K15, Fakofbolan, Megabitch, Dark Busters, Desinence Mortification, Dissection, Hatross, D.T.W. i dr. Budući da smo stalno širili spektar aktivnosti novim iskustvima (nezavisno pisanje za glazbene magazine, pokretanje autorske glazbene emisije Roštiljarka, ozbiljnija suradnja s Rock klubom Uljanik), pojavila se i potreba za festivalom koji bi objedinio sve glazbene stilove koji se oslanjaju na alternativnu i nezavisnu stranu. Bila bi to svojevrsna mješavina poznatih inozemnih i tuzemnih imena s bandovima koji tek kreću u glazbenu karijeru. Smjestivši se u središnji dio mjeseca kolovoza, od prvog izdanja koje je organizirano 2004. godine Viva La Pola! je izrastao u

festival koji dodatno promiče tradicionalnu pulsku glazbenu osviještenost.

Do danas je na festivalu nastupilo više od 100 bendova među kojima se našlo pregršt po-

Poslovni prostor u Rojcu smo iščekivali nekoliko godina. Konačno, krajem 2009. ušli smo u prostor. Iako već uigrani u svakome segmentu, nakon adaptacije, prostor u Rojcu donio je mogućnost češćeg nalaženja članova udruge, kao i mogućnosti rada na drugim projektima.

znatih imena, kao što su The Toy Dolls, G.B.H., Deadline, The 69 Eyes, Vice Squad, Disciplina kičme, T.B.F., Let 3, Kawasaki 3P, Elvis Jackson, Goblini i dr., dok su neki poput, primjerice, Dubioze Kolektiv, Lollobrigide i Six Packa, u vrijeme nastupa na festivalu tek započinjali svoje sada već uspješne karijere. Dakle, prepoznavanje perspektivnih novih snaga jedna je od naših glavnih vodilja. Iako mnogi festivali funkcioniraju prema principu dobivenih/dodijeljenih (sponzorskih i institucionalnih sredstava), Viva La Pola! je možda rijedak primjer u kojemu je omjer dobivenih i onih uložnih 10:90. To pokazuje da organizacijski tim svake godine ima veliku odgovornost (a financijska kriza sve dodatno otežava), ali entuzijazmom i željom za kvalitetnim izborom bendova i sadržajnim programom, nastavlja uspješan niz, što dokazuje i ovogodišnje, deveto izdanja festivala.

Kao i kod svih organizatora festivala, zasigurno i kod vas postoje oni najbolji i najgori, smiješni i manje smiješni trenuci?

- Organizirati veliki ljetni glazbeni program/festival je višemjesečni, zahtjevan i iznimno odgovoran zadatak u kojemu svi moraju pružiti maksimum. Svake godine postoji strepnja hoće li se posložiti sve što je potrebno da se festival održi, što, naravno, donosi ono što zovemo "velikom količinom stresa". Ali, iskustvom i predanim radom sva ta poglavlja uspješno zatvaramo. U nekim trenucima

čovjek pomisli da jednostavno dignu ruke od svega, ali kada počne festival, kad osjetiš dobro raspoloženje i pozitivne vibracije koje donose nastupi bandova, jednostavno nestanu sve dotadašnje poteškoće i manje veseli trenutci, što je dokaz da je glazba jedna od najljepših životnih radosti. Nažalost, mogu se ostvariti i najcrnji scenariji. Primjerice, svi smo 2008. godine željno iščekivali nastup grupe The Exploited, ali dan prije nastupa bend je jednostavno otkazao nastup i to bez objašnjenja. Nastao je šok i nevjerica, a već kupljene avionske karte, unaprijed plaćen hotel i još štošta - više od 40.000 kn, u trenutku su odletjeli u vjetar (kao i osobna ušteđevina). Do danas slučaj s bendom nije okončan, a i ne nazire se nikakvo rješenje, što je za nas kao nezavisne organizatore teret i udarac koji ostaje trajno urezan. Ono što ipak pruža povjerenje je uhodana ekipa koja već godinama radi na festivalu tako da mnogi ostaju ugodno iznenađeni i najsitnijim detaljima koji na ovome festivalu funkcioniraju besprijekorno.

Dobili ste prostor u Društvenom centru Rojc. Kako je ta dugo iščekivana i radosna činjenica pridonijelo radu udruge Syntheses?

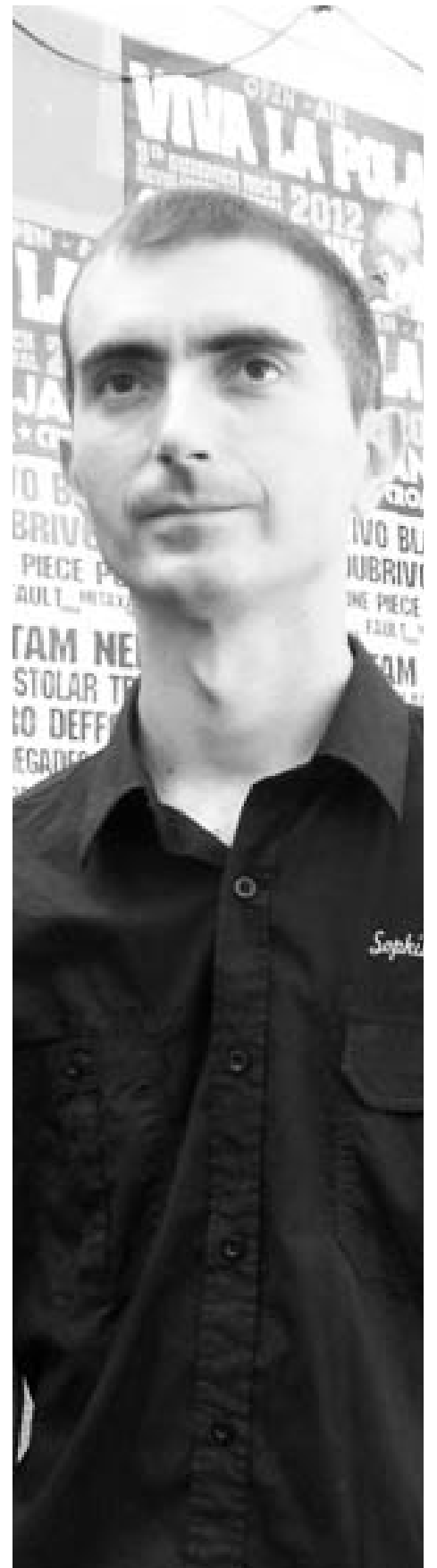
- Poslovni prostor u Rojcu smo iščekivali nekoliko godina. Konačno, krajem 2009. ušli smo u prostor. Iako već uigrani u svakome segmentu, nakon adaptacije, prostor u Rojcu donio je mogućnost češćeg nalaženja članova udruge, kao i mogućnosti rada na drugim projektima. Syntheses u Rojcu ima jedan poslovni i jedan prostor koji koristi u svrhu proba bendova - u skoro vrijeme multimedijalni studio. Isto tako, velika potpora većem dijelu projekata je Rock klub Uljanik koji, iako se trenutno bori s nezahvalnim vremenima, pronalazi razumijevanje za kvalitetne i sadržajne manifestacije.

Možeš li ocijeniti današnju situaciju u kojoj je vaš festival, ali i druga kulturna događanja u gradu Puli?

- Dosadašnjim dosezima u smislu promicanja i produkcije suvremene glazbe, Pula je postala sinonim za (na broj stanovnika) visoko produktivan grad koji ima stotine kreativnih pojedinaca i sastava. Gotovo jednako kao po antičkim spomenicima i lijepom moru, naš je grad na daleko poznat i po brojnim kvalitetnim glazbenim sadržajima. No, ono što posebice u današnjem vremenu ne ide u prilog istomu, nedostatna je pomoć izvaninstitucionalnoj kulturi koja je upravo generator svega što danas imamo. To vrijedi i za festival Viva La Pola! - organizira se uz minimalnu potporu, troškova je puno, a resursi i mogućnost naplate ulaznica sve su slabiji. Cijenimo kreativne pojedince i kolektive koji bi zasigurno uz kvalitetniju potporu, pružali i više! Možda bi projekt ujedinjenja festivalskih događanja unutar nezavisne glazbe, odnosno stvaranje jednog velikog događanja uspio skrenuti veću pozornost i nadležnih institucija i sponzorskih partnera.

Rečenicu dvije o Društvenom centru Rojc. Što bi trebalo, prema tvom mišljenju, mijenjati, odnosno ne mijenjati?

- Karlo Rojc je u svakome slučaju potreban

Zlatko je dugogodišnji entuzijasta kad je u pitanju rock glazba

ovom gradu. To je rasadnik većeg dijela kreativnog potencijala Pule. Prema mom mišljenju, najvidljivije izražena boljka Centra je problem sigurnosti i potpunog otvaranja prema širem dijelu društva.

I za kraj, što nam je ove godine donio festival Viva la Pola!?

- Kao i ranijih godina Viva La Pola! je pokrio širok spektar glazbenih pravaca - od rocka i metala preko gothica, industriala, hip-hopa, reggaea i ska sve do punka i hard-corea i to sve kroz nastupe 16 glazbenih skupina. U dvodnevni, cjelovečernji koncertni maraton bili su uključeni nastupi renomiranih skupina, kao i onih koje tek iščekuju zanimljivi glazbeni dosezi. U svakome slučaju, festival Viva La Pola!, je još jednom pokazao i dokazao da nezavisna glazba uz gitaru (unatoč najezi elektronike) i dalje ima čvrsto uporište na ovim prostorima.

D.K.

Djelić atmosfere na Viva la Pola festivalu

RAZGOVOR: BRANKO BAŠIĆ ILI SHADOW MC, BRANKO SJENA I ONE OF ONE O HIP HOPU, RAPU I DRUŠTVENOM CENTRU ROJCA

NLO zavjere, životne i ljubavne pjesme

Trenutno radim na svom solo LP albumu "Voli/mrzi (je*emi se)". Tu je i suradnja s ekipom iz Breakworksa (New York, U.S.A.) i pisanje pjesme čija se tematika temelji na NLO zavjerama i mom osobnom iskustvu iz tog područja

Predstavi se čitateljima Veznika, ti si?

- Ime mi je Branko Bašić i rođen sam u Puli 19. lipnja 1985. godine. Bavim se pisanjem rap tekstova, rappanjem, audio i video produkcijom te sam predsjednik udruge U.P.U.K., Udruga za promicanje underground kulture. Djelujem pod umjetničkim imenima Shadow MC, Branko Sjena i One of One. Karijeru sam započeo 1998. godine. Nakon godinu dana rappanja po pulskim ulicama lokalnoj ekipi iz kvarta, shvatio sam ubrzo da mi ide dobro, pa sam se uhvatio ozbiljno pisanja tekstova i svoje rap karijere. Nastupao sam kao gost u raznim emisijama lokalne Pulske televizijske kuće TV NOVE. Godine 2001. djelovao sam u grupi Run out block. Izbacili smo samo jednu stvar, "Problem 707", koja je ujedno i prva pulska hip-hop stvar. Javno je puštana te je svojevremeno držala 8. mjesto na listi Radio Maestralske. Matricu, snimanje, produkciju i promociju odradili su DJ Borko (Radio Maestral) i Tonči (bubnjar grupe Dogma). Ubrzo se članovi razilaze zbog različitih stavova o glazbi, a ja se posvećujem solo karijeri. Godine 2002. počinjem se baviti hip-hop produkcijom, jer tada u Puli nije bilo produce-

Bivšu vojarnu K. Rojc posjetio sam još 1999. godine u potrazi za prostorijom. Zaljubio sam se u ovu zgradu i ostao tu do danas.

nata koji su radili na tom glazbenom pravcu. Sudjelujem u emisiji Brooklyn Zu za hip-hop kulturu na Radio Maestralsku koju je vodio DJ Bole. Nastupao sam u više navrata u Rock klubu Uljanik kao predgrupa poznatim i manje poznatim rock i hip-hop izvođačima te kao sudionik raznih festivala. Većinu koncerata odradio sam uz grupu Popeye (Pula/Vodnjan), sudjelovao sam i u televizijskom showu na Novoj TV (ZG). 2003. u podrumu Društvenog centra Rojc otvaram svoj prvi improvizirani mini hip-hop studio i nezavisnu izdavačku kuću War track records. Izbacujem svoj prvi promo CD sa 7 stvari te počinjem snimati i ostale rappere iz Pule (Cannone, Pawer,...). Bila je tu i suradnja s Muhamedom iz Zagreba. Kad mi je 2005. godine netko provalio u studio i ukrao svu opremu neophodnu za snimanje, bio sam primoran pronaći novi prostor i početi iznova graditi studio. Upravo sam tada osnovao udruhu U.P.U.K. Godine 2007. iz novog studija izlazi album "Čisto ovako, da imate šta pljuvat", koji je bio neka vrsta odgovora na sva "heitanja" i "disseve" lokalnih MC-jeva. 2009. napokon izbacujem LP CD "Album za ulice" koji sadrži priče iz mog života, a bio je

u izradi od 2005. godine, što je kasnilo zbog izgradnje novog studija i ostalih projekata.

Branko je već više od desetljeća aktivan na hip hop sceni

Iz jedne tvoje izjave doznali smo da si se u mladosti bavio biciklizmom. Reci nam malo više o tom putu prelaska sa sporta na glazbu?

- Prije prve rime, bile su ceste i planine, a bavio sam se biciklizmom. Vozio sam bicikl za Klub Ytong tri godine. No, ljubav za hip-hop na kraju je prevladala. Više sam se vidio na bini, nego na biciklu. Jednostavno, počeo sam živjeti za i uz glazbu.

Zašto bas hip hop?

- Hip-hop me osvojio ritmom i tekstovima kroz koje uvijek mogu izraziti bilo koji od svojih osjećaja.

Koja je razlika između hip hopa i rapa?

- Termin hip-hop čine 4 osnovna elementa (MC, DJ, B-boy i grafiti), dok je rap (rappanje/MC-ing) samo jedan od navedenih elemenata u hip-hop kulturi.

Jedan si od prvih repera u gradu. Opiši nam scenu nekada i danas, postoje li razlike?

- Početak na pulskoj sceni je bio jako težak. Nije bilo producenata, pa tako ni hip-hop matrica. Skidanje zvuka s kasete je bilo teško, jer se to radilo na običnom kaziću ili liniji. Hip-hop koncerti su bili jako rijetki, a bilo je i dosta skeptika koji su na to gledali kao kopiranje i furanje na crni gangstap rappere iz Amerike. Na svu sreću, ljudi su u Puli s vremenom prihvatili hip-hop kulturu i shvatili da se i bijelci mogu baviti ovom vrstom glazbe. Danas su dostupni brzi kompjuteri, laki programi i matrice s Interneta. Razne udruge organiziraju koncerte i festivale na kojima nastupaju do-

maći izvođači, a puno je lakše odraditi i promociju kroz moderne društvene mreže, kao što su YouTube, Facebook itd.

Danas imaš studio u Društvenom centru Rojcu. Do tada si se selio po zgradi, zašto?

- Bivšu vojarnu K. Rojc posjetio sam još 1999. godine u potrazi za prostorijom. Zaljubio sam se u ovu zgradu i ostao tu do danas. Moja selidba po zgradi započela je prije izgradnje prvog studija, jer sam prvo djelovao kroz razne udruge, kao što su Suncokret, Metamedij i Mladi grada. Nakon provale u prvi, izgradio sam veći i bolji studio, gdje stvaram i danas.

srete s njima. Prije par mjeseci iznad Katarine vidio sam crvenu kuglu kako lebdi na nebu, a nedavno sam vidio i bijela svijetla iznad Valdebeka, i to dva koja su se kružno kretala iznad mene. Kasnije sam se o svemu malo informirao i saznao da su i drugi ljudi imali slična iskustva s NLO-ima te da postoji teorija da je njihovo kretanje povezano s pravcima energije i moći koji prolaze i dijelom Istre.

Inspiracija za pisanje tekstova?

- Tekstove pišem tako da vadim događaje iz svog života koji imaju zajedničku temu i sastavljam ih u jednu cijelu priču. Slično radim i kad pišem o temama iz svijeta, a koje su trenutno aktualne.

Radiš li i ljubavne pjesme, kažu da je njih najteže napraviti?

- Ljubavne pjesme nisam do sada radio, barem ih nisam objavio. Takve "slatke" stihove poslao bi porukom dotičnoj ljepotici i ostalo bi na tome. Ljubavne tekstove nije lako napisati, ako te ne inspirira neka od pripadnica ljepšeg spola.

Imaš li glazbene uzor koji nisu vezani uz hip hop?

- Težak sam kad dođe do uzora. Nemam nikoga koga pratim, jer me strah da na taj način ne "pokupim" tuđe melodije, trikove ili način stvaranja. Naginjem originalnosti, kako u produkciji, tako i u tekstovima. Volim poslušati svaku vrstu glazbe, od klasike do dubstepa. Mislim da kao producent, moram biti ukorak s glazbom općenito.

Bio si i sudionik u jednog hrvatskog reality showa. Koje i opiši nam to iskustvo?

- Bio sam sudionik Story Super Nova Music Talents Showa. Ušao sam u uži izbor među 100 natjecatelja iz cijele Hrvatske i to kao jedini rap izvođač. Music Talents Show bio je, naime, stvoren za pop i rock izvođače, dok se rappere nije tražilo. Bilo je to veliko iskustvo za mene koje mi je otvorilo vrata za daljnji rad i stvaranje u mom gradu.

Što misliš o mladima u Hrvatskoj? Imaju li i kakvu perspektivu?

- Mladi u Hrvatskoj danas imaju više šanse za uspjeh, ali definicija uspjeha u našoj domovini je pogrešna. Moje osobno mišljenje je da ti se nudi slava, ali ne i zarada dostojna jedne zvijezde. Razlog tome je korupcija koja nije zaobišla domaću glazbenu industriju, kao i loši ugovori koje trenutno nude izdavačke kuće.

Na koji način mlade ljude zainteresirati da se više uključe u rad Saveza udruga Rojca?

- Savez udruga Rojca mora se više reklamirati i to ne samo na društvenim mrežama, već i na promotivnim plakatima. Mediji tu igraju glavnu ulogu te je potrebno uključiti novinske članke ili radio i TV emisije u informiranje mladih o Savezu. Mladima treba ponuditi nešto što će ih privući i zainteresirati.

Kako vidiš Rojc u budućnosti?

- Želim da Rojc prestanu koristiti političari koji kad dođu na vlast uzimaju i dijele prostorije svojim udrugama ili prijateljima. Potrebno je obnoviti fasadu prije nego što padne na nečiju glavu te transparentnije prikazivati ulaganja i plaćanja troškova na koje imamo pravo kao korisnici prostora. Budućnost Rojca loša ili dobra ovisi o gore navedenim uvjetima.

I za kraj, poruka za naše čitatelje?

- Budite ono što jeste i borite se za svoje snove, jer su neprocjenjivi.

Postoji li suradnja s ostalim udrugama u Rojcu?

- Davno sam surađivao s ostalim udrugama u zgradi i to s DJ Marinom i bandom Spoiled IQ. Kasnije sam se posvetio produkciji za druge MC-je u udruzi U.P.U.K. te je bilo sve manje vremena za suradnju s ljudima iz zgrade. Društveni centar Rojc u 2013. godini dobiva još jednu hip-hop udruhu/studio koja djeluje pod imenom Mikrofoni, a s kojom smo već dogovorili suradnju na budućim zajedničkim projektima u Puli.

Reci nam nešto o projektima na kojima trenutno radiš?

- Trenutno radim na svom solo LP albumu "Voli/mrzi (je*emi se)" koji sadrži nekoliko suradnji s lokalnim MC-ima i producentima. Album ima raznovrsnu tematiku od zavjera, NLO-a, representa do životnih i ljubavnih pjesama. Novost na novom albumu je što uz hard core vokal koristim i svoj "obični" vokal koji prevladava u većini stvari. Osim solo albuma, tu je i suradnja s ekipom iz Breakworksa (New York, U.S.A.) za koje snimam pet novih stvari na njihov instrumental. Tekstovi su na engleskom i hrvatskom jeziku, uz hard core i običan vokal. Nedavno sam završio projekt za Exotic times sound system. Riječ je o jednosatnom mixu dancehall glazbe. Materijal će uskoro biti dostupan na internetskim stranicama. Trenutno radim i na pjesmi čija se tematika bazira na NLO zavjerama i mom osobnom iskustvu iz tog područja, što je ujedno i razlog zašto sam se odlučio dotaknuti tog fenomena koji se odigrava na našem nebu.

Kako je izgledalo to iskustvo s NLO-ima?

Pa, u više navrata imao sam gotovo bliske su-

JOŠ JEDAN FILM O ROJCU: RAZGOVOR S ČLANOVIMA VIDEOSEKCIJE CENTRA ZA MLADE PULA DENISOM SGAGLIARDIJEM I ZORICOM VIŠKOVIC

Tri filma u godinu dana - Puna je Pula, Zavolontiraj i Stvoreno u Rojcu

Danas u članovi i članice videosekcije osobe mlađe životne dobi i to one između 17 i 30 godina. Iako su različitih profila i interesa, svi vole film, odnosno procese njegovog nastajanja. Nalazimo se jednom u dva tjedna i tada raspravljamo o budućim temama koje ćemo obrađivati ili, pak, već nešto snimamo, odnosno montiramo u jednu cjelinu.

Budući da tijekom ove godine u Puli učinjeno niz pozitivnih koraka vezanih u volonterizam, primjerice, osnovan je Volonterski centar Istra, ali i snimljen film Zavolontiraj, bilo je neizbježno da nekoliko riječi u Vezniku posvetimo upravo toj važnoj ljudskoj osobini koja nas čini još boljima dok od srca i neočekujući nikakvu novčanu ili inu nagradu pomažemo potrebitima, ljudima, životinjama, svijetu uopće. Osim o volonterizmu, s Denisom Sgagliardijem i Zoricom Višković, članovima Centra za mlade Pula, razgovarali smo i o osnivanju, rezultatima i planovima videosekcije Centra, koja je od osnivanja do sada snimila tri vrlo zanimljiva videouradka, možemo slobodno reći, kratka filma - Puna je Pula, Zavolontiraj i Stvoreno u Rojcu.

Kako je nastala videosekcija Centra za mlade Pula?

- Sve je započelo na poticaj članova Centra za mlade Pula koji pišu za magazin 3Ska!!!, tzv. "Infoterenaca". Nakon što su sudjelovali u nizu medijskih radionica, izrazili su želju da nauče ponešto i o snimanju i montaži videouradaka. Ideja nam se činila odličnom, pa smo u listopadu 2011. godine organizirali prvu videoradionicu s ciljem da mladi sudionici nauče snimati, montirati i izraditi scenarij za film. Radionicu je vodio Dario Juričan, član Udruge Blank iz Zagreba, a radionica je trajala tri dana. Iako se radilo od ranog jutra do kasno u noć, nikome nije bilo teško, jer je postojala velika želja za učenjem. Tijekom prvog dana naučili smo teorijski, a u iduća dva dana praktični dio, što znači da smo prvo upoznali opremu za rada, dok smo potom snimali i montirali. Na kraju trećeg dana imali smo gotov proizvod - videouradak u trajanju od 5 minuta naziva Puna je Pula, odnosno dokumentirani prikaz Puležana koji govore o svojim životima u Puli. Po završetku trodnevne radionice, sudionicima smo predložili nastavak suradnje na snimanju i montaži novih videouradka s raznim temama. Budući da je većina pristala, nastavljen je rad na novim idejama kojih, naravno, ne nedostaje.

Tko su članovi videosekcije?

- Danas u članovi i članice videosekcije osobe mlađe životne dobi i to one između 17 i 30 godina. Iako su različitih profila i interesa, svi vole film, odnosno procese njegovog nastajanja. Nalazimo se jednom u dva tjedna i tada raspravljamo o budućim temama koje ćemo obrađivati ili, pak, već nešto snimamo, odnosno montiramo u jednu cjelinu. Tijekom studenog i prosinca 2011. godine snimili smo, primjerice, tri volonterske akcije na području Pule i od tog materijala montirali film u trajanju od 20 minuta pod nazivom Zavolontiraj, kao dio istoimenog projekta kojeg provodi Udruga ZUM, a koji je financirala Zaklada za poticanje partnerstva i razvoj civilnog društva. Inače, cilj projekta je promocija volonterskih vrijednosti kroz tri aktivnosti: izdavanje jednog broja magazina za mlade 3Ska!!! na temu volonterstvo; snimanje i izrada filma iste tematike i trening o volonterstvu i organizaciji i provođenju volonterskih akcija.

Recite nam nešto o filmu Zavolontiraj?

Film Zavolontiraj ugledao je svijetlo dana u travnju 2012. godine. Publici je predstavljen tijekom Akcije za Rojcu u tzv. "Dnevnom boravku" Društvenog centra Rojca. Kao što sam već istaknuli, film prikazuje tri volonterske akcije. Prva, "Život za Zorana" u organizaciji istoimene inicijative, druga "Prepoznaj svoju snagu" u organizaciji udruge ZUM i Obiteljskog centra Istarske županije te treća "Obilježavanje Međunarodnog dana Volontera" u organizaciji Volonterskog centra Istra. Iako su sve tri akcije imale različite ciljeve, odnosno pokrenute su zbog različitih razloga, sve ih povezuju glavni "glumci", odnosno volonteri različite životne dobi, dok nas ipak posebno veseli što u filmu prevladavaju mladi ljudi koji su prepoznali značaj volonterizma. Sve tri snimljene akcije ukazuju na to što volonterstvo predstavlja i što svaki volonter, kao čovjek, dobiva volontranjem. I ono najvažnije, svatko tko pogleda film dobiva predodžbu o tome da se može volontrirati na najrazličitije načine i na najrazličitijim poslovima, odnosno da volontrirati može svatko, samo za to treba postojati želja.

I za kraj, predstavite nam projekte na kojima trenutno radite, kao i ideje za budućnost.

- Protekle mjesec proveli smo radeći na filmu radnog naslova Stvoreno u Rojcu. Film smo snimali u sklopu druge videoradionice sredinom travnja 2012. godine koju je ponovo vodio Dario Juričan. Film prikazuje članove raznih udruga koje djeluju u Društvenom centru Rojca, i to one koji ga

samo koriste i one koji u njemu, moglo bi se reći, "žive". Svi oni iznose svoje mišljenje i razmišljanja o dobrim, ali i lošim stranama Društvenog centra Rojca. Jedno je sigurno, nastavit ćemo raditi i kreativno se izražavati, jer videosekciju Centra za mlade Pula čine mladi entuzijasti koji ne žele i nešće odustati. Međusobno su se jako povezali i sprijateljili te imaju jaku želju nastaviti sa zajedničkim radom. Uvijek se rodi neka ideja koju ćemo potom snimiti i montirati u zanimljiv i prihvatljiv film. Inače, sve što smo da sada producirali, možete vidjeti na internetskoj stranici www.mladipula.org, odnosno na podstranici Produkcija i izdavaštvo u videokutku.

Napisala: Arlina Hapadžić

Video sekcija u akciji

NATJEČAJI:

1. Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva raspisala je natječaj za građanske inicijative "NAŠ DOPRINOS ZAJEDNICI".

Rok prijave: 15. listopada 2012. godine

Više na: <http://www.civilnodrustvo-istra.hr/index.php?id=428>

2. Pozivni natječaj za uspostavu razvojne suradnje CENTRI ZNANJA ZA DRUŠTVENI RAZVOJ U REPUBLICI HRVATSKOJ

isključivo za udruge koje su u proteklih pet godina ostvarile financijsku podršku Nacionalne zaklade te dokazale kvalitetu i profiliranost svog djelovanja.

Rok za prijavu: do 11. listopada 2012. godine

Natječajna dokumentacija dostupna je na: <http://zaklada.civilnodrustvo.hr>

3. Nagrade za društvene inovacije - dodjeljuju se inovativnim prijedlozima rješavanja društvenih problema u Republici Hrvatskoj koji uključuju i osnovni prikaz modela provedbe predložene društvene inovacije. Na natječaj se mogu prijaviti udruge i zaklade koje djeluju u Republici Hrvatskoj, a koje su registrirane prije 01. siječnja 2012. godine. Bit će dodijeljeno ukupno do 10 nagrada, a svaka nagrada uključuje i novčani iznos od 7.500,00 kuna te plaketu "Društvena inovacija".

Rok za prijavu: do 11. listopada 2012. godine

Natječajna dokumentacija dostupna je na: <http://zaklada.civilnodrustvo.hr>

4. Natječaj za nagradu Zaklade ERSTE za društvenu integraciju 2013. otvoren je za neprofitne organizacije koje žele prijaviti efikasne, inovativne i održive projekte koji doprinose društvenoj integraciji jedne (ili više) marginaliziranih skupina (etničkih manjina, osoba sa invaliditetom ili mentalnim poteškoćama, pripadnika LGBT populacije, ovisnika, djece, starijih, žena, beskućnika, Roma, emigranata, siromašnih, zatvorenika, prognanika, povratnika itd).

Rok za prijavu: od 3. rujna do 11. studenog 2012. godine

Više na: web stranice: <http://www.socialintegration.org/award/call-2013/register/>

5. Natječaj u sklopu Progress programa - usmjeren je na pet područja: zapošljavanje, socijalna zaštita i uključivanje, radni uvjeti, raznolikost i borba protiv diskriminacije i ravnopravnost spolova. Unutar navedenog Programa otvoren je natječaj na tri prioriteta područja unutar kojih se prijavljuju projekti: Uzajamno učenje vezano uz vještine i zapošljavanje; Sektorska vijeća EU za vještine i zapošljavanje; Restrukturiranje

Aktivnosti koje se mogu financirati usmjerene su na uzajamno učenje, razmjenu informacija i dobre prakse, promociju inovativnih pristupa te organiziranje sastanaka radnih grupa i seminara na nacionalnoj i europskoj razini.

Rok za prijavu: do 22. listopada 2012. godine

Više na: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=987&langId=en&callId=363&furtherCalls=yes>

6. Rezidencijalni program Freiraum u suradnji s Kunsthaus Ausersihl OG9 poziva umjetnike svih disciplina da se prijave za idući rezidencijalni ciklus koji se održava od 01. travnja do 30. rujna 2013. u Zürichu, Švicarska.

Rok za prijavu: do 15. studenog 2012.

Više na: <http://www.wortundwirkung.ch>

7. Passion for Freedom Festival održava se od 3. do 10. studenog u Londonu, UK. Pozivaju se umjetnici i književnici čiji rad obuhvaća područje ljudskih prava i slobode izražavanja da se do 28. rujna 2012. prijave za sudjelovanje.

Više na: <http://www.passionforfreedom.co.uk>

8. Klub studenata komparativne književnosti i uredništvo Časopisa za književnu i kulturnu teoriju K. pozivaju studente humanističkih studija i ostale zainteresirane da svojim radovima doprinesu sadržaju jedanaestog broja časopisa. Tema novog broja: stanje u suvremenoj komparatistici kao disciplini iz proširene perspektive njena suvremena institucionalnog konteksta koji proizlaze iz globaliziranih uvjeta književne proizvodnje i recepcije.

Rok za prijavu: do 30. listopada 2012.

Tekstove šaljite na: k.casopis@gmail.com

9. Europska komisija je u sklopu Programa Kultura 2007-2013 objavila Programski vodič koji ima pravni status poziva za prijavu projektnih prijedloga na programske natječaje i sadrži Kalendar rokova za prijavu projektnih prijedloga na natječaje. Programski vodič primjenjivat će se za razdoblje trajanja Programa do 2013. godine.

Više informacija: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=7540>

POSTANITE I VI ČLAN SAVEZA UDRUGA ROJCA

SAVEZ
UDRUGA

Za sve informacije obratite se e-mailom na:
surojic@pula.org